

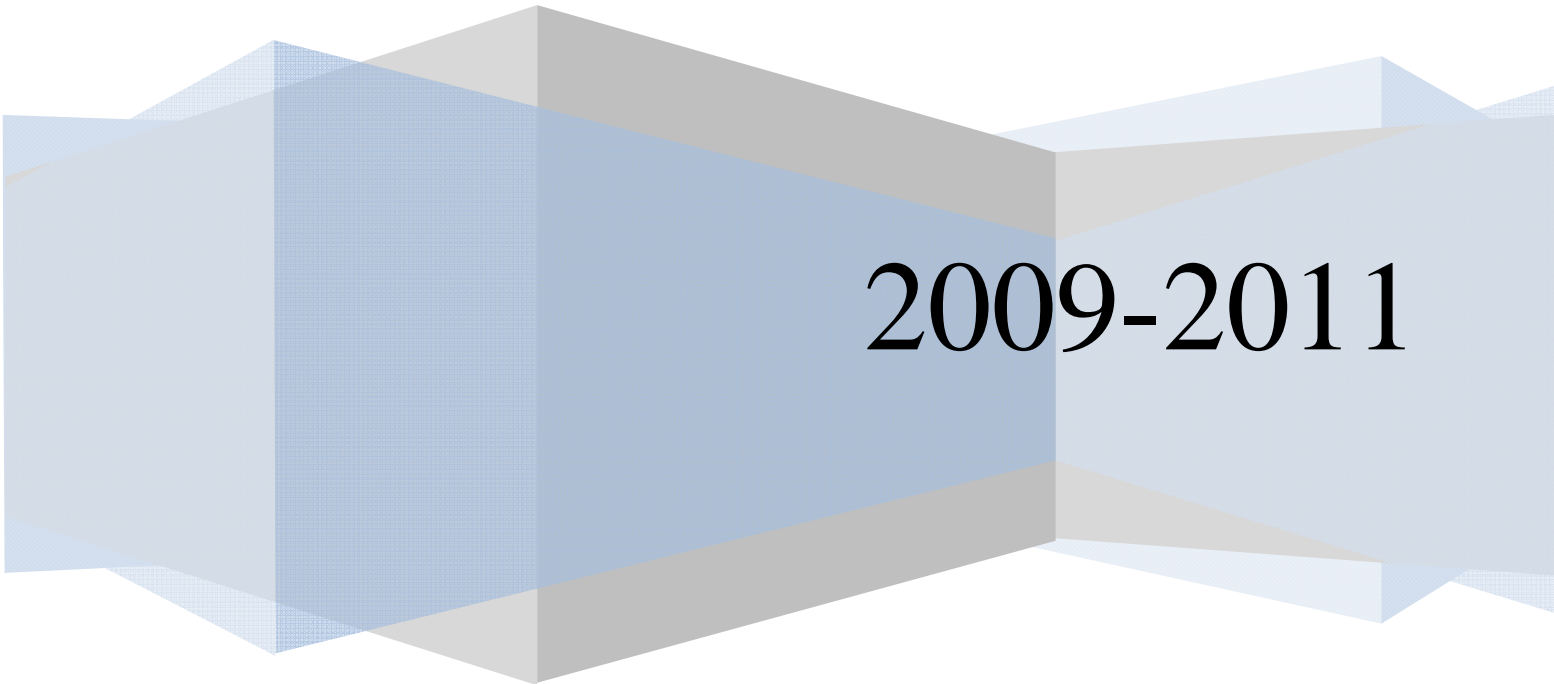
**Sveučilišna knjižnica Rijeka**

# **Izvješće o radu i poslovanju**

**nanovo uređeni tekst**

**Senka Tomljanović**

**KLASA: 003-08/13-01  
URBROJ: 2170-04-01-13-1  
Rijeka, 2. svibnja 2013.**



**2009-2011**

## **Uvod**

U ovom je izvješću prikazano ostvarivanje strateških ciljeva Sveučilišne knjižnice Rijeka u razdoblju od 2009. do 2011. godine na temelju pokazatelja kvalitete knjižnica prema standardu ISO 11620:2008 koji je u 2011. godini usvojen i kao hrvatska norma. Tamo gdje knjižnica nije bila u mogućnosti prikupiti odgovarajuće podatke za izračun ISO pokazatelja, analiza je učinjena temeljem podataka koje traži AZVO u okviru vrednovanja visokih učilišta i onih koji se prate na zahtjev Državnog zavoda za statistiku (obrazac KNJ-1 IZVJEŠTAJ KNJIŽNICA).

U odnosu na Izvješće o radu i poslovanju Knjižnice za 2008. godinu u kojem su po prvi put korišteni pokazatelji učinka knjižnica prema ISO standardu, u ovom smo izvješću nakon trogodišnjeg ciklusa provođenja sustava kvalitete pokazatelje pokušali bolje sistematizirati i povezati sa strateškim ciljevima Knjižnice, kako bi se dobila što konzistentnija slika uspješnosti, koja počiva na objektivnim međunarodno priznatim pokazateljima učinka, baziranima na jednoznačno definiranim statističkim podacima kojima smo pratili aktivnosti knjižnice u promatranom razdoblju.

Uz svaki strateški cilj prikazani su specifični ciljevi i aktivnosti koje je knjižnica provodila kako bi ih ostvarila. Na temelju statističkih podataka koji su se pratili, izmjereni su pokazatelji napretka<sup>1</sup>. Slijedi njihova analiza, a na temelju analize i zadaci koje treba ostvariti u narednom razdoblju kako bi razvoj išao u željenom smjeru. Na taj način ovo izvješće za razdoblje od 2009. do 2011. godine ujedno predstavlja i plan rada za 2012. godinu.

Pozitivne vrijednosti pokazatelja daju nam podstrek za daljnje uspjehe, a negativni nas motiviraju da promijenimo aktivnosti koje nisu dale poželjne rezultate.

Želja nam je da druge knjižnice ocijene koliko je ovo izvješće uspjele u svojoj namjeri da putem objektivne metode procijeni uspješnost jedne knjižnice i pomogne drugima kod strukturiranja izvješća, bilo prihvaćanjem rješenja u ovom izvješću, bilo ispravljanjem uočenih slabosti. Želja nam je isto tako da neki od ovdje odabranih pokazatelja budu uključeni u Standard za visokoškolske knjižnice, ali i u kriterije vrednovanja visokih učilišta RH. Na taj bismo se način međusobno mogli uspoređivati i učiti jedni od drugih kako da budemo uspješni.

## **Vizija Sveučilišne knjižnice Rijeka**

Sveučilišna knjižnica Rijeka je središnja knjižnica Sveučilišta u Rijeci koja kvalitetom svojih resursa i usluga namijenjenih akademskoj zajednici doprinosi razvoju visokoobrazovne i znanstvene djelatnosti Sveučilišta, a time i ulasku Sveučilišta u Rijeci među visoko rangirana europska sveučilišta.

Sveučilišna knjižnica Rijeka je središnja knjižnica Grada Rijeke, Primorsko-goranske i Ličko-senjske županije koja promiče identitet svojeg sveučilišta, grada, regije i nacije kroz upoznavanje javnosti s njihovom pisanom baštinom koju čuva u svojim fondovima.

## **Misija Sveučilišne knjižnice Rijeka**

Čuvati baštinske fondove te izgrađivati nove izvore i usluge primjerene potrebama pripadnika Sveučilišta u Rijeci, zajednice i gospodarstva.

---

<sup>1</sup> Ciljane vrijednosti pokazatelja uglavnom se nisu određivale. Ovaj posao ostavili smo za Strategiju Knjižnice za razdoblje 2014-2020.

Osigurati korištenje knjižničnih izvora u cilju dodavanja vrijednosti kvaliteti učenja, obrazovnog, znanstvenog, stručnog, umjetničkog i svakog drugog rada, kako na Sveučilištu, tako u zajednici i gospodarstvu.

Poticati usklađeni razvoj knjižnica Sveučilišta kroz sveučilišni knjižnični sustav otvoren ostalim visokoškolskim i specijalnim (stručnim, znanstvenim i spomeničkim) knjižnicama u regiji, uključen u nacionalne, europske i svjetske knjižnične sustave i mreže.

### **Strateški ciljevi Sveučilišne knjižnice i njihovo ostvarivanje u razdoblju od 2009. do 2011. godine (sažetak)**

#### 1. FONDOVI, PROSTOR, OPREMA I OSOBLJE

Strateški cilj 1: Prilagoditi knjižnične zbirke, prostor, opremu i broj osoblja Knjižnice potrebama Sveučilišta i očuvanja identiteta zajednice i povećati njihovu pristupačnost korisnicima.

##### 1.1. PRIMJERENOST FONDOVA ↓↓

U prosjeku, u knjižnicama Sveučilišta nedostaje 23% naslova koji su na njihovoj sastavnici propisani kao obvezna literatura. U Sveučilišnoj knjižnici nedostaje 25%, a na razini Sveučilišta 12% propisanih naslova. Sveučilište ne može utjecati na sadržaj licenciranih baza podataka koje za njih nabavlja MZOS i ne raspolaže podacima o njihovoj korištenosti na Sveučilištu.

Nerazdvojenost baštinskih i posudbenih zbirki Sveučilišne knjižnice i neprimjeren broj primjeraka istog naslova koji se uvrštavaju u pojedine zbirke umanjuje raspoloživost traženih naslova za posudbu korisnicima.

##### 1.2. PRISTUPAČNOST FONDOVA ↓

Fondovi Sveučilišne knjižnice nalaze se u zatvorenom pristupu, ne prati se brzina donošenja zatraženih primjeraka korisniku, niti broj slučajeva kada se zatraženi primjerak ne može naći na spremištu. Međuknjižnična posudba u Sveučilišnoj knjižnici je učinkovita u gotovo 100% slučajeva.

##### 1.3. PRISTUPAČNOST PROSTORA I OPREME ↓↑

Knjižnica ima oko 10% od ukupno potrebnih kapaciteta za pruženje korisničkih usluga. Spremišni kapaciteti za prijem nove građe bit će u potpunosti popunjeni u rujnu 2013. Knjižnica je u potpunosti opremljena korisničkim radnim stanicama, ali je potrebno unaprijediti temeljnu računalnu infrastrukturu integriranog knjižničkog poslovanja na Sveučilištu. U izvještajnom razdoblju, uz pomoć Američkog veleposlanstva, u korisnički prostor Knjižnice uvedena je wi-fi mreža, a u prostor za organizaciju događaja videokonferencijska veza. Produženje tjednog radnog vremena čitaonica sa 60 na 110 sati koje je započelo 2009. godine, povećalo je vidljivost knjižnice u javnosti kao knjižnice koja se uspješno prilagođava potrebama suvremenih korisnika.

##### 1.4. RASPOLOŽIVOST KNJIŽNIČNOG OSOBLJA ↓

Sveučilišna knjižnica dostiže 93% standardno potrebnog broja osoblja u odnosu na broj korisnika, ukoliko se kao referentna vrijednost uzima medijan broja zaposlenih u 3.700 američkih visokoškolskih knjižnica. No, u navedeni postotak uračunati su angažirani studenti i osobe na stručnom osposobljavanju (1,3 zaposlena FTE).

## 2. KORIŠTENJE

Strateški cilj 2: Kontinuirano povećavati korištenje knjižničnih fondova i usluga Sveučilišne knjižnice Rijeka

### 2.1. KORIŠTENJE FONDOVA ↑

Knjižnica u izvještajnom razdoblju bilježi značajno povećanje posudbe njezinih fondova, što je pozitivan rezultat povećanja broja raspoloživih primjeraka literature potrebne studentima nabavljenih kupnjom u 2010. i 2011. godini.

### 2.2. KORIŠTENJE USLUGA ↑↑

Svi pokazatelji o posjećenosti knjižnice (posjeti čitaonicama, web stranicama, online katalogu) bilježili su rast u svim godinama promatranog razdoblja, a niti jedan pokazatelj za 2011. godine ne raste manje od 23% u odnosu na 2008. godinu.

Osim posudbe građe i korištenja prostora, knjižnica nudi niz drugih usluga, osobito elektroničkih, koje obuhvaćaju i elektroničku dostavu dokumenata, digitalne zbirke na internetu, digitalizaciju građe, informacije elektroničkim putem i sl.

Knjižnica je u izvještajnom razdoblju organizirala 8 radionica pretraživanja za korisnike i niz izložbi i drugih događaja za javnost. U Noći muzeja Glagoljica je izuzetno dobro posjećena, no posjeti tijekom godine u 2011. godini zabilježili su pad.

U izvještajnom razdoblju knjižnica je redovito obavljala matičnu djelatnost za visokoškolske knjižnice i baštinske zbirke na svojem području. Matična djelatnost se intenzivirala umrežavanjem sveučilišnih knjižnica na nacionalnoj razini pod vodstvom Nacionalne i sveučilišne knjižnice.

Na području izgradnje knjižničnih sustava, 2009. godine je napravljen elaborat osnivanja knjižnice u Kampusu, 2010. godine je donesen Strateški dokument knjižničkog sustava Sveučilišta u Rijeci, a 2011. godine je uspostavljeno poslovanje podružnice Sveučilišne knjižnice u Kampusu koja obavlja djelatnost za 6 sastavnica Sveučilišta koje tamo djeluju.

U okviru matične djelatnosti i sveučilišnog knjižničkog sustava Knjižnica je organizirala niz edukacijskih programa za knjižničare

### 2.3. OPĆE KORIŠTENJE KNJIŽNICE OD STRANE CILJANE POPULACIJE ↑↑

Knjižnicu svake godine koristi sve veći postotak pripadnika Sveučilišta usprkos potpuno neodgovarajućim prostornim kapacitetima i unatoč tome što ne djeluje u Kampusu, na temelju čega općenito možemo zaključiti da Sveučilišna knjižnica uspješno obavlja svoju sveučilišnu funkciju. U četverogodišnjem razdoblju od 2008. do 2011. godine udio pripadnika Sveučilišta koji koriste Sveučilišnu knjižnicu je povećan za 5% i sada iznosi 17%, za razliku od npr. osmogodišnjeg razdoblja od 1995. do 2003. godine kada se ovaj pokazatelj nije pomicao sa vrijednosti od 10%. Isto tako, ostvaruje se i cilj Knjižnice da među svojim korisnicima trajno zadrži značajan udio korisnika iz lokalne zajednice. Njihov je udio kroz cijelo izvještajno razdoblje iznosio 25%.

### 3. UČINKOVITOST

Strateški cilj 3: Kontinuirano povećavati učinak uloženih financijskih sredstava i rada zaposlenika Knjižnice na području nabave, obrade i korištenja građe te pružanja usluga korisnicima.

- 3.1. UČINAK ULOŽENIH SREDSTAVA NA KORIŠTENOST KNJIŽNICE ↑↑  
Učinak uloženi sredstava porastao je za 30%, što znači da su se za isti postotak smanjili tekući troškovi knjižnice po posudbi i po posjetu
- 3.2. EFIKASNOST POSTUPAKA NABAVE I OBRADE KUPLJENE GRAĐE ↑↓  
Pokazatelji su se počeli mjeriti u 2011. godini. Medijan vremena nabave (od dana narudžbe do dana prijema) iznosi 10 dana. Za obradu jedinice kupljene građe također je bilo potrebno 10 dana (medijan), što smatramo nezadovoljavajućim.
- 3.3. UČINKOVITOST OSOBLJA ↑↑  
Porastao je udio osoblja u radu s korisnicima u odnosu na prethodno razdoblje. Omjer troškova nabave u odnosu na troškove osoblja mijenjao se u korist nabave za 2% godišnje, kao posljedica povećanja sredstava za nabavu. Reorganizacija procesa nabave i obrade zbog potrebe obrade građe za Podružnicu Kampus početkom 2011. godine povećala je produktivnost osoblja u nabavi i obradi za fantastičnih 47% u odnosu na 2009. godinu, pa u 2011. na svakog djelatnika u nabavi i obradi dolazi 1.416 obrađenih knjiga.
- 3.4. OPĆA UČINKOVITOST KNJIŽNICE ↑↑  
Opća učinkovitost knjižnice u izvještajnom se razdoblju povećavala za oko 10% godišnje, bez obzira na činjenicu (ili upravo zbog činjenice) da su u 2011. uložena znatna sredstva Sveučilišta u zapošljavanje dodatnog diplomiranog knjižničara i pokriće troškova poslovanja novoustrojene podružnice Sveučilišne knjižnice u Kampusu.

#### 4. POTENCIJALI I RAZVOJ

Strateški cilj 4: Osmišljeno i kontinuirano razvijati suvremene knjižnične izvore i usluge, temeljem stabilnog financiranja redovite djelatnosti, osiguravanja vlastitih i projektnih prihoda, unaprjeđivanja sustava kvalitete u knjižnici te ulaganja u cjeloživotno učenje osoblja knjižnice

##### 4.1. RAZVOJ SUVREMENIH KNJIŽNIČNIH IZVORA↑

U 2011. godini po prvi su put Knjižnici osigurana sredstva Sveučilišta u Rijeci za nabavu baza podataka (JSTOR) za više sastavnica Sveučilišta čime je i postao vidljiv i financijski napor Knjižnice da svojim korisnicima pribavi licencirane elektroničke izvore.

##### 4.2. RAZVOJ LJUDSKIH POTENCIJALA

U 2011. godini u knjižnici se počeo pratiti broj sati koje su zaposlenici proveli na nekom od programa cjeloživotnog učenja. Prema evidenciji, svaki je zaposlenik na takvim programima proveo prosječno 14 sati. Uspješnost je teško ocijeniti budući da ne postoje podaci za usporedbu.

##### 4.3. POTENCIJALI I RAZVOJ OPĆENITO↑↓

Udio redovitih sredstava Sveučilišta alociran u knjižnicu bio je u padu od 2008. do 2010. godine i iznosio je između 1,36% i 1,23%. U 2011. godini povećan je u odnosu na 2010. za 0,04% i iznosi 1,27%. Sveučilišna knjižnica je u 2011. godini ostvarila 28% prihoda iz izvora izvan redovite djelatnosti, što pokazuje velik razvojni napor knjižnice.

Kontinuirano i cjelovito praćenje stanja djelatnosti otežano je zbog nedovršenog rada na Priručniku za kvalitetu knjižnice i neodgovarajućeg Pravilniku o unutarnjem redu, čije su izmjene uvjetovane registriranjem Podružnice Kampus na trgovačkom sudu, a podružnica se ne može registrirati dok joj se ne dodijeli prostoru u zgradi sveučilišnih odjela u Kampusu koja do kraja 2011. još nije bila dovršena.

## Financijsko izvješće Sveučilišne knjižnice Rijeka za razdoblje od 2009. do 2011. godine

O P I S	2008	UDIO	2009	UDIO	2010	UDIO	2011	UDIO
<b>PRIHODI POSLOVANJA</b>	<b>4.218.094</b>	<b>100%</b>	<b>4.282.591</b>	<b>100%</b>	<b>4.083.484</b>	<b>100%</b>	<b>4.574.171</b>	<b>100%</b>
<b>Prihodi od osnivača</b>	<b>3.202.117</b>	<b>76%</b>	<b>3.297.041</b>	<b>77%</b>	<b>3.228.296</b>	<b>79%</b>	<b>3.747.924</b>	<b>82%</b>
- Prihodi iz proračuna za rashode poslovanja (redovita djelatnost)	3.042.117	72%	3.265.904	76%	3.147.888	77%	3.310.473	72%
- Prihodi od Sveučilišta za posebne programe	20.000		31.137		80.408		437.451	
- Prihodi od Sveučilišta za kapitalna ulaganja	140.000		0		0		0	
<b>Prihodi od pružanja usluga gospodarstvu i lokalnoj zajednici</b>	<b>369.000</b>	<b>9%</b>	<b>362.160</b>	<b>8%</b>	<b>202.512</b>	<b>5%</b>	<b>203.364</b>	<b>4%</b>
- Ostali subjekti proračuna - projekti	329.000		342.500		176.760		113.690	
- Gospodarstvo i ostali subjekti - projekti	40.000		19.660		25.752		89.674	
<b>Prihodi od obavljanja vlastite djelatnosti</b>	<b>646.977</b>	<b>15%</b>	<b>623.390</b>	<b>15%</b>	<b>652.676</b>	<b>16%</b>	<b>622.883</b>	<b>14%</b>
- Prihodi od pruženih usluga	388.113		394.497		393.190		390.316	
- Prihodi po osnovi ugovora o najmu prostora	159.485		150.467		174.435		140.408	
- Refundacije najmoprimaca za režijske troškove (grijanje, el. energ. itd.)	95.649		71.925		80.971		79.371	
- Kamate na oročena sredstva i depozite po viđenju	1.939		1.052		1.285		1.111	
- Ostali nespomenuti prihodi	1.791		5.449		2.795		11.677	
<b>RASHODI POSLOVANJA</b>	<b>3.492.149</b>	<b>100%</b>	<b>3.964.187</b>	<b>100%</b>	<b>3.781.518</b>	<b>100%</b>	<b>4.032.494</b>	<b>100%</b>
<b>Rashodi za zaposlene</b>	<b>2.444.256</b>	<b>70%</b>	<b>2.854.653</b>	<b>72%</b>	<b>2.785.660</b>	<b>74%</b>	<b>2.973.888</b>	<b>74%</b>
- Plaće za redovan rad	1.953.261		2.364.686		2.297.122		2.420.703	
- Ostali rashodi za zaposlene	115.146		83.157		93.447		136.899	
- Doprinosi na plaće	375.849		406.810		395.091		416.286	
<b>Materijalni rashodi</b>	<b>1.035.274</b>	<b>30%</b>	<b>1.075.924</b>	<b>27%</b>	<b>978.449</b>	<b>26%</b>	<b>1.044.461</b>	<b>26%</b>
<b>Naknade troškova zaposlenima</b>	<b>162.889</b>	<b>5%</b>	<b>143.137</b>	<b>4%</b>	<b>151.856</b>	<b>4%</b>	<b>154.953</b>	<b>4%</b>
- Službena putovanja	40.991		25.240		34.540		30.062	
- Naknade za prijevoz, za rad na terenu i odvojeni život	110.131		110.596		105.202		115.479	
- Stručno usavršavanje zaposlenika	11.767		7.301		12.114		9.412	
<b>Rashodi za materijal i energiju</b>	<b>370.456</b>	<b>11%</b>	<b>291.659</b>	<b>7%</b>	<b>262.602</b>	<b>7%</b>	<b>336.066</b>	<b>8%</b>
- Uredski materijal i ostali materijalni rashodi	95.228		82.045		62.361		67.939	
- Energija	236.338	7%	198.871	5%	195.820	5%	263.243	7%
- Materijal i dijelovi za tekuće i investicijsko održavanje	35.439		2.972		3.608		1.838	
- Sitni inventar i auto gume	3.451		7.771		813		3.046	
<b>Rashodi za usluge</b>	<b>437.052</b>	<b>13%</b>	<b>576.176</b>	<b>15%</b>	<b>505.528</b>	<b>13%</b>	<b>477.681</b>	<b>12%</b>
- Usluge telefona, pošte i prijevoza	56.189		52.611		49.464		46.729	
- Usluge tekućeg i investicijskog održavanja	34.191		68.800		56.315		53.252	
- Usluge promidžbe i informiranja	7.681		11.285		11.477		18.017	
- Komunalne usluge	52.596		97.040		16.751		20.673	
- Zdravstvene i veterinarske usluge	6.127		4.950		4.500		6.298	
- Intelektualne i osobne usluge	207.860		256.485		182.163		128.216	

OPIS	2008	UDIO	2009	UDIO	2010	UDIO	2011	UDIO
- Računske usluge	48.622		61.822		48.955		51.069	
- Ostale usluge	23.786		23.183		135.903		153.427	
Naknade troškova osobama izvan radnog odnosa	0		0		0		5.720	
<b>Ostali nespomenuti rashodi poslovanja</b>	<b>64.877</b>	<b>2%</b>	<b>64.952</b>	<b>2%</b>	<b>58.463</b>	<b>2%</b>	<b>70.041</b>	<b>2%</b>
- Premije osiguranja	50.385		52.080		53.468		55.255	
- Reprezentacija	13.622		10.891		4.879		3.473	
- Pristojbe i naknade	0		0		116		1.247	
- Ostali nespomenuti rashodi poslovanja	870		1.981		0		10.066	
<b>Financijski rashodi</b>	<b>12.619</b>	<b>0%</b>	<b>14.010</b>	<b>0%</b>	<b>14.409</b>	<b>0%</b>	<b>14.145</b>	<b>0%</b>
- Bankarske usluge i usluge platnog prometa	12.550		13.989		14.389		14.132	
- Zatezne kamate	69		21		20		13	
Tekuće donacije u novcu	0		19.600		3.000		0	
<b>VIŠAK PRIHODA POSLOVANJA</b>	<b>725.945</b>		<b>318.404</b>		<b>301.966</b>		<b>541.677</b>	
<b>RASHODI ZA NABAVU NEFINANCIJSKE IMOVINE</b>	<b>642.328</b>		<b>275.291</b>		<b>243.221</b>		<b>419.756</b>	
<b>Rashodi za nabavu proizvedene dugotrajne imovine</b>	<b>403.419</b>		<b>170.758</b>		<b>208.458</b>		<b>367.087</b>	
<b>Postrojenja i oprema</b>	<b>318.383</b>		<b>76.389</b>		<b>76.409</b>		<b>106.277</b>	
- Uredska oprema i namještaj	317.947		59.988		42.624		106.028	
- Komunikacijska oprema	436		1.188		11.088		0	
- Oprema za održavanje i zaštitu			15.213		22.697		249	
<b>Knjige, umjetnička djela i ostale izložbene vrijednosti</b>	<b>77.980</b>		<b>81.254</b>		<b>132.049</b>		<b>246.143</b>	
- Knjige	54.128		77.604		132.049		246.143	
- Umjetnička djela (izložena)	23.852		3.650		0		0	
Nematerijalna proizvedena imovina	0		0		0		14.667	
<b>Ulaganja u računalne programe</b>	<b>7.056</b>		<b>13.115</b>		<b>0</b>		<b>0</b>	
<b>Pohranjene knjige, umjetnička djela i sl.</b>	<b>238.909</b>		<b>104.533</b>		<b>34.763</b>		<b>52.669</b>	
<b>VIŠAK PRIHODA I PRIMITAKA RASPOLOŽIV U SLJEDEĆEM RAZDOBLJU</b>	<b>113.082</b>		<b>43.113</b>		<b>58.745</b>		<b>121.921</b>	
- Višak prihoda i primitaka 2008. godine	83.617		43.113		58.745		121.921	
- Preneseno iz 2007. godine	29.465		0		0		0	
<b>DODATNI PODACI</b>								
Stanje novčanih sredstava na početku kvartala	271.278		435.021		223.722		307.109	
Stanje novčanih sredstava na kraju kvartala	116.099		228.565		277.568		290.479	
Prosječan broj zaposlenih na osnovi stanja krajem izvještajnog razdoblja	28		28		28		29	
Prosječan broj zaposlenih na osnovi sati rada	27		27		27		28	
Rashodi za zaposlene kod korisnika	2.444.256		2.854.653		2.785.660		2.973.888	
Materijalni rashodi kod korisnika	1.035.274		1.075.924		978.449		1.044.461	
Rashodi za nabavu proizvedene dugotrajne imovine kod korisnika	403.419		170.758		208.458		367.087	



## **Opća procjena uspješnosti za izvještajno razdoblje**

Sveučilišna knjižnica svjesna je da je prilagođavanje opsega, strukture i pristupačnosti njenih fondova (pri čemu podrazumijevamo i elektroničke izvore na kojima ne ostvarujemo pravo vlasništva) osnovni preduvjet njezinog daljnjeg razvoja, a da ne može biti zadovoljna stanjem na tom području vredovanja.

U prostornim uvjetima u kojima djeluje, čine se maksimalni naponi poboljšanje njegove funkcionalnosti, na trajno rješenje moguće je samo dobivanjem novog fizičkog prostora značajne veličine. Isto tako računalna infrastruktura na kojoj počiva knjižnično poslovanje, iako kvalitetnija nego što je to slučaj u drugim istvorsnim knjižnicama u Hrvatskoj, ne odgovara potrebama današnjeg studenta ili znanstvenika. Zato ju je potrebno zamijeniti sasvim drugačijom opremom koja počiva na drugačijoj filozofiji korištenja informacijskih tehnologija.

Iako je broj knjižničnog osoblja dosegao razinu kakvu je imao prije rata u Hrvatskoj i uključivanja Knjižnice u sustav znanosti i visokog obrazovanja, a poboljšala se i obrazovna struktura osoblja te njegove kompetencije, i na tom polju nismo sasvim zadovoljni, budući da su sadašnji ljudski kapaciteti još uvijek nedostatni za kvalitetno provođenje velikih razvojnih projekata koji nas očekuju.

Opći zaključak je da Sveučilišna knjižnica još uvijek nije ostvarila niti jedan bitni uvjet (fond, prostor, oprema, kadrovi, financiranje) za normalno poslovanje i razvoj knjižnične djelatnosti, iako se primiče prema optimalnom stanju ljudskih resursa (nedostaju dva do tri vrsna stručnjaka).

Kad je riječ o misiji zbog koje knjižnica postoji, možemo biti izuzetno zadovoljni. Korisnici na sveučilištu nas sve više prepoznaju kao ustanovu koja im može pružiti potrebnu potporu u studiju, znanstvenom i nastavnom radu. Isto tako, možemo biti zadovoljni učinkovitošću poslovanja, tj. rezultatima koje naši djelatnici postižu u odnosu na uložena sredstva.

Potrebno je posebno naglasiti veliku i nesebičnu potporu koju Sveučilište pruža u razvojnim programima što povećava razvojni potencijal knjižnice i omogućuje uspjeh razvojnih planova. No, riječ je o zalaganju osoba, a ne o sustavu koji bi funkcionirao i kada ljudi koji ga vode ne bi posvećivali posebnu pažnju knjižnici. Nakon razdoblja pojačane motivacije i ostvarivanja svježih ideja, treba slijediti razdoblje održivosti. A ono se još ne nazire.

## **Plan aktivnosti u 2012. godini, temeljem samoanalize prethodnog razdoblja**

Ovim planom nisu obuhvaćeni redoviti poslovi koje knjižnica obavlja na ustaljen način, niti aktivnosti koje se redovito odvijaju na tekućim projektima, već samo promjene u poslovanju koje treba izvršiti temeljem ove samoanalize.

### **FONDOVI, PROSTOR, OPREMA, OSOBLJE**

#### **Primjerenost fondova**

1. Uspostaviti proceduru praćenja nedostajućih naslova obvezne ispitne literature u knjižnici i dati im prioritet u nabavi; knjižnicama sastavnicama predložiti praćenje raspoloživosti naslova u drugoj sastavnici i ispitivanje mogućnosti darovanja netražene građe. NOSITELJI: Stručni tim za nabavu; Razvojno-matična služba
2. Aktivno sudjelovati u radu Povjerenstva za osnivanje Konzorcija za nabavu inozemnih baza podataka pri MZOS-u; uspostaviti sustav praćenja korištenosti svih baza koje SVKRI nabavlja za Sveučilište u Rijeci. NOSITELJI: Ravnatelj; Razvojno-matična služba
3. Izraditi Smjernice za izgradnju fondova središnje knjižnice kojima se sveobuhvatno redefiniraju zbirke, uspostavlja novi sustav signatura i kriteriji za odabir broja primjeraka za pojedine zbirke; započeti reorganizaciju zbirke sukladno Smjernicama. NOSITELJI: Knjižnični savjet, Razvojno-matična služba, Odjel nabave i obrade

#### **Pristupačnost fondova**

4. Uvrstiti praćenje podataka o brzini donošenja građe iz spremišta i nepronađenim primjercima na spremištu u Priručnik za kvalitetu knjižnice. NOSITELJI: Odbor za kvalitetu SVKRI, Tim za izradu pokazatelja kvalitete SVKRI

#### **Pristupačnost prostora i opreme**

5. Suradivati s rukovodstvom Sveučilišta na pripremama za izgradnju zgrade Sveučilišne knjižnice u Kampusu i na projektima osiguranja računalne infrastrukture za postizanje globalne vidljivosti znanstvene produkcije Sveučilišta u Rijeci. NOSITELJI: Ravnatelj, odgovarajući timovi po odabiru ravnatelja.
6. Iznaci nove mogućnosti popularizacije izložbe Glagoljica. NOSITELJ: Služba za organizaciju kulturnih događaja

### **UČINKOVITOST**

#### **Efikasnost postupaka nabave i obrade kupljene građe**

7. Analizirati procese u obradi i razmotriti moguće načine za povećanje brzine obrade jedinice građe. NOSITELJ: Odjel nabave i obrade

### **POTENCIJALI I RAZVOJ**

#### **Potencijali i razvoj općenito**

8. Intenzivirati rad na Priručniku za kvalitetu NOSITELJ: Ravnatelj

**ANALIZA RADA I POSLOVANJA SVEUČILIŠNE KNJIŽNICE RIJEKA U  
RAZDOBLJU OD 2009. DO 2011. GODINE**

## 1. FONDOVI, PROSTOR, OPREMA I OSOBLJE

Strateški cilj 1: Prilagoditi knjižnične zbirke, prostor, opremu i broj osoblja Knjižnice potrebama Sveučilišta i očuvanja identiteta zajednice.

### 1.1 PRIMJERENOST FONDOVA

#### FONDOVI SVEUČILIŠNE KNJIŽNICE

VRSTA GRAĐE	2008	2009	2010	2011
<b>MONOGRAFSKA GRAĐA</b>				
Knjige	330.936	338.296	345.644	353.105
Sitni tisak	15.420	15.420	15.457	15.457
Rukopisi	80	80	80	80
Audiovizualna građa	5.324	5.326	5.326	5.837
Grafički dokumenti	56.093	56.097	56.098	56.098
Mikroforme	670	670	670	670
CD-ROM/DVD	983	1.093	1.148	2.628*
Kartografija	1.134	1.146	1.427	1.427
Note	361	427	472	472
<b>PERIODIKA</b>				
Novine - godišta	2.241	2.285	2.333	2.395
Časopisi - svezaka	65.513	66.554	67.734	68.761
<b>NASLOVI NA POSLUŽITELJIMA SVKRI (VLASTITA DIGITALIZACIJA)</b>				
Slikovni materijali	658	658	896	896
E-novine	0	9	11	11
Ostalo (dijelovi publikacija: naslovnice, sadržaji, sažeci..)	2.543	2.557	2.560	2.635
<b>BAZE PODATAKA NA INTERNETU (LICENCE)**</b>				
Sredstva MZOŠ-a				35
Sredstva Sveučilišta u Rijeci				5
Dar konzorcijalni partner (NSK)				1
<b>SLOBODNI IZVORI NA INTERNETU***</b>				
Poveznice na online katalog Sveučilišne knjižnice				3.487

\* U 2011. godini sređeni su podaci o broju jedinica građe na e-medijima, pa je broj evidentiranih jedinica nesrazmjerno veći u odnosu na prethodne godine.

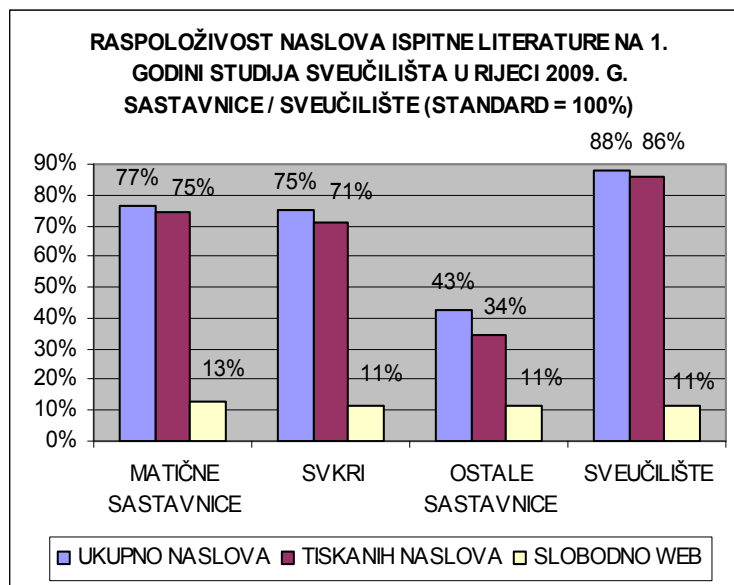
\*\* omogućeno je sustavno praćenje broja dostupnih baza podataka koje ugovara MZOŠ.

\*\*\*počelo se evidentirati i slobodne izvore na internetu koje je knjižnica povezala na svoj online katalog.

Cilj 1.1.1 U fondu Sveučilišne knjižnice Rijeka i fondovima knjižnica Sveučilišta treba se naći svaki naslov propisane literature za sve kolegije koji se izvode na Sveučilištu, po mogućnosti na mrežnom mediju; Naslovi u tiskanom obliku moraju biti dostupni korisnicima u dovoljnom broju primjeraka, a oni u elektroničkom obliku kod svakog pristupa.

Polazeći od toga da u osiguravanju studentske literature zajednički sudjeluju sve knjižnice u sustavu Sveučilišta u Rijeci, u prvoj polovici 2009. godine Sveučilišna knjižnica je provela analizu raspoloživosti ispitne literature na prvoj godini svih studija u skladu s Kriterijima za vrednovanje visokih učilišta u sastavu sveučilišta AZVO-a iz 2007. godine, prema kojima je potrebno da knjižnica visokog učilišta posjeduje svaki naslov literature propisane za pojedini kolegij u broju primjeraka koji iznosi 20% od broja studenata koji slušaju kolegij za obveznu literaturu.

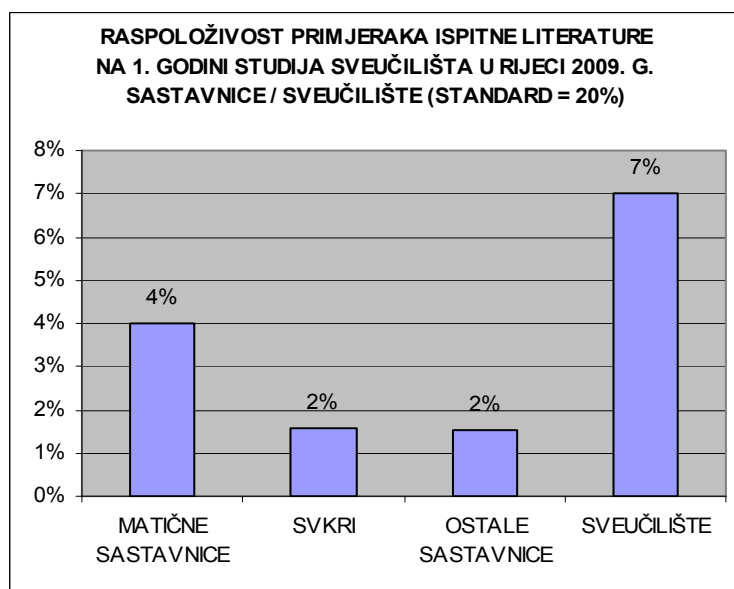
Pokazatelj 1.1.1 a) Raspoloživost naslova ispitne literature na Sveučilištu u Rijeci (AZVO)



Sastavnice koje propisuju ispitnu literaturu osiguravaju pristup za 77% propisanih naslova. U ovaj broj uračunati su i naslovi slobodno dostupni na webu KOJI se ne spominju u kriterijima AZVO-a. Naslov koji studenti ne mogu naći u matičnoj knjižnici najčešće se mogu posuditi u Sveučilišnoj knjižnici, koja također ima 75% od ukupno propisanih naslova na Sveučilištu. Važan je podatak da

ostale znanstveno nastavne sastavnice imaju čak 43% naslova ispitne literature drugih sastavnica, a koji su studentima koji ih trebaju relativno nedostupni. Sve sastavnice zajedno, uključujući Sveučilišnu knjižnicu, imaju ukupno 88% svih propisanih naslova.

Pokazatelj 1.1.1 b) Raspoloživost primjeraka ispitne literature na Sveučilištu u Rijeci (AZVO)



Po broju primjeraka ispitne literature kojima raspolažu, knjižnice sastavnica koje propisuju literaturu zaostaju za 70 do 90% u odnosu na standard. Sveučilišna knjižnica zaostaje za 90%. Iako je na razini cijelog Sveučilišta zaostatak za standardom u pogledu broj primjeraka manji nego na razini pojedinih pojedinih sastavnica (iznosi 65%), ovakve vrijednosti pokazatelja negativno utječu na vanjsko vrednovanje

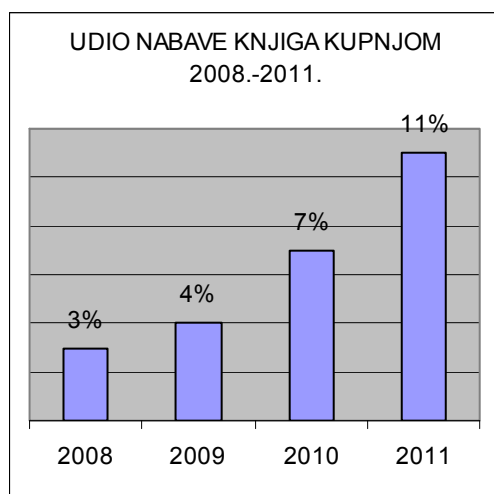
kvalitete sastavnica i Sveučilišta u cjelini.

## RASPORED RASPOLOŽIVIH PRIMJERAKA ISPITNE LITERATURE

SASTAVNICA	RASPOL. PRIMJ.	%
Matične sastavnice	3.855	57%
SVKRI	1.499	22%
Ostale sastavnice	1.456	21%
<b>UKUPNO RASPOLOŽIVO</b>	<b>6.810</b>	<b>100%</b>

Broj potrebnih primjeraka sukladno standardu iznosi 19.313.

Samoanaliza 1.1.1 Dok neposjedovanje niti jednog primjerka obvezne ispitne literature predstavlja ozbiljan problem koji se izravno odražava na kvalitetu studiranja i treba ga riješiti odgovarajućim mjerama, zaostatak za standardom u pogledu broja primjeraka ne ukazuje na nužan izostanak dostupnosti literature za učenje na Sveučilištu. Osim što je za izračun ovog pokazatelja potrebno mnogo vremena (zbrajanje broja studenata na svakom kolegiju, „prevođenje“ naslova kako je naveden u popisu literature u standardni bibliografski opis radi jednoznačne identifikacije, zbrajanje broja raspoloživih primjeraka svakog naslova, nedoumice što učiniti u situaciji kad je isti naslov potreban istom studentu za više kolegija), pokazatelj ne uzima u obzir da je literatura često dostupna ne samo u knjižnici sastavnice, nego i u Sveučilišnoj knjižnici i drugim sastavnicama sveučilišta. Standard ne uzima u obzir niti postojanje naslova u slobodnom pristupu na internetu, pa njegova striktna primjena potiče neracionalno trošenje proračunskih sredstava (za nabavu, obradu i osiguranje prostora i policaj za smještaj primjeraka koji već postoje u slobodnom pristupu na mreži).



Polazeći od podatka da u Sveučilišnoj knjižnici nedostaje 25% naslova ispitne literature, u 2010. godini se iz vlastitih sredstava krenulo u intenzivniju nabavu nedostajućih naslova studentske literature. Dodatni primjerci se nabavljaju u slučaju da naslov zahtjevan do korisnika češće nije na raspolaganju (posuđen je) kad ga korisnik zatraži. U 2011. godini nabava je još više intenzivirana budući da su osigurana sredstva za tu namjenu iz sredstava upisnina za akademsku godinu 2010./2011. U 2011. godini udio nabave kupnjom u ukupnoj nabavi dosegao je 11%, i predstavlja najveću vrijednost u posljednjih desetak godina. Odluku o

odjeljiti dijela sredstava iz upisnina Sveučilišnoj knjižnici Senat je donio i za akademsku godinu 2011./2012, što znači da se sredstva za nabavu u Sveučilišnoj knjižnici počinju osiguravati redovito, čime je zadovoljen osnovni preduvjet za provođenje smislene politike izgradnje fondova. Postignuti udio od 11% potrebno je i nadalje barem zadržati, a nakon izlaska iz recesije i dalje povećavati.

### Zadaci 1.1.1 za 2012. godinu

- Ispitati realni stupanj posjedovanja odnosno raspoloživosti traženih naslova u knjižnici primjenom standarda ISO 11620 (pokazatelj B.1.1.1 Raspoloživost traženih naslova i B.1.1.2 Postotak traženih naslova u fondu). **Nositelj: Stručni tim za nabavu SVKRI**

- b. Donijeti pisanu proceduru postupaka nabave monografske građe sukladno potrebama korisnika, posebno studenata, temeljem popisa obvezne ispitne literature. **Nositelj: Stručni tim za nabavu SVKRI**

Cilj 1.1.2 Sveučilišna knjižnica Rijeka treba raspolagati reprezentivnim fondom strane znanstvene produkcije te strane referentne literature iz svakog znanstvenog polja koje se izučava na Sveučilištu.

Tijekom izvještajnog razdoblja ravnateljica Sveučilišne knjižnice aktivno je sudjelovala u aktivnostima na ustrojavanju nacionalnog sustava nabave elektroničkih znanstvenih izvora zalažući se za ključnu ulogu sveučilišta u predlaganju i osiguranju dostupnosti inozemnih izvora. Kao predstavnica Zajednice knjižnica sveučilišta Hrvatske (ZaKSH), prezentirala je polovicom 2010. godine Nacionalnom vijeću za znanost prijedlog nacionalnog sustava nabave koji bi se provodio putem konzorcija hrvatskih sveučilišnih knjižničnih sustava. U 2011. godini uslijedio je poziv na sudjelovanje u radu Povjerenstva za donošenje osnivačkih akata nacionalnog konzorcija za nabavu pri MZOŠ-u. Zaključeno je da će Poslove Konzorcija voditi Nacionalna i sveučilišna knjižnica počevši od 2012. g.

Krajem 2010. godine po prvi put su na razini Sveučilišta osigurana sredstva za nabavu inozemnih izvora, pa je u 2011. godini SVKRI nabavila 5 baza informacijskog servisa JSTOR za 8 sastavnica. Nažalost, iste baze iz istog sveučilišnog fonda nabavili su i Filozofski i Ekonomski fakultet za svoje potrebe. Tijekom 2011. godine Knjižnica je održavala izravne kontakte i s drugim dobavljačima inozemnih znanstvenih izvora (EBSCO, Emerald, Chemical Abstracts Society) i organizirala probni pristup određenim bazama. Inozemni informacijski servisi sve više u svojoj ponudi nude e-knjige. Savjetodavno tijelo ravnatelja SVKRI - Savjet voditelja knjižnica Sveučilišta, pripremalo je tijekom 2011. cjelovit prijedlog za nabavu baza potrebnih sastavnicama Sveučilišta u Rijeci koje se ne nabavljaju na nacionalnoj razini.

Pokazatelj 1.1.2 Licencirane baze dostupne Sveučilištu u Rijeci

Vidi tablicu Fondovi Sveučilišne knjižnice Rijeka na str. 11 ovog izvješća.

Samoanaliza 1.1.2 Usprkos velikim naporima hrvatske znanstvene i knjižničarske zajednice, učinkovitost nabave licenciranih baza podataka nije zadovoljavajuća. Nabava zahtijeva velika financijska sredstva, na sadržaje koji se nude unutar ponuđenih „paketa“, može se vrlo malo utjecati, a ne provodi se sustavno praćenje korištenosti baza kao temelj za prilagođavanje opsega i sadržaja nabave u narednom razdoblju.

Niz nepoznanica o budućem načinu rada nacionalnog Konzorcija, skupoća licenciranih baza i raznorodne potrebe sastavnica Sveučilišta usporavaju donošenje zajedničkog prijedloga sastavnica za nabavu na razini Sveučilišta.

#### **Zadaci 1.1.2 za 2012. godinu**

- a. U aktivnostima na ustrojavanju Nacionalnog konzorcija za nabavu inozemnih izvora pri NSK doprinijeti oblikovanju sustava nabave inozemnih izvora primjerenog potrebama akademske zajednice Sveučilišta u Rijeci. **Nositelj: Ravnatelj SVKRI**
- b. Objediniti pretplatu Filozofskog i Ekonomskog fakulteta i SVKRI na JSTOR baze, a sadržaj nabave definirati na temelju ispitivanja korištenosti u tekućoj pretplati. **Nositelj: Radna grupa za inozemne izvore Savjeta voditelja knjižnica sveučilišta u Rijeci**

- c. Ispitati ponuđene sadržaje i uvjete nabave e-knjiga komercijalnih dobavljača i o tome podnijeti izvješće ravnatelju. **Nositelj: Stručni tim za nabavu SVKRI**
- d. Prikupiti informacije o relevantnim domaćim inozemnim znanstvenim bazama u otvorenom pristupu i ispitati mogućnosti i postupke objavljivanja izdanja i radova sastavnica, studenata i osoblja Sveučilišta u tim bazama. **Nositelj: Voditelj Razvojno-matične služba SVKRI**

Cilj 1.1.3 Fond Knjižnice treba sadržavati očuvanu staru i rijetku građu raspoređenu u zbirke Biblioteca civica i Povijesnu zbirku, te minimalno jedan primjerak svakog hrvatskog naslova objavljenog od 1949. godine do danas, koji se raspoređuje u nacionalnu zbirku Knjižnice, unutar koje se posebno izdvajaju zavičajna zbirka Adriatica i Zbirka Sveučilišta u Rijeci.

Sveučilišna knjižnica je u 2009., 2010. i 2011. godini nastavila s restauracijom unikatnog naslova riječkih novina La Bilancia kao najugroženijeg dijela svojih baštinskih fondova.

Primanje besplatnog obveznog primjerka treba omogućiti posjedovanje svakog naslova izdanog u Hrvatskoj kojeg je Knjižnica dužna trajno čuvati. Zbog svoje cjelovitosti, ovaj je fond posebno zanimljiv za studij i istraživanja. Nabava obveznim primjerkom još uvijek ima najveći udio u nabavi SVKRI (71% od ukupne nabave u 2011. godini), a u nedostatku drugih izvora za nabavu, obvezni se primjerak posuđuje. Iako je analiza napravljena u SVKRI 2010. godini pokazala da u prethodnih 9 godina nije vraćeno svega 4 promila od ukupnog broja posuđenih obveznih primjeraka, zbog potrebe trajnog očuvanja ovog fonda, Upravno vijeće SVKRI je na sjednici 11. travnja 2011. godine donijelo odluku o postupnom povlačenju obveznog primjerka iz općeg posudbenog fonda i njegovom uvrštavanju u zaštićenu Nacionalnu zbirku (presigniranje), ovisno o financijskim mogućnostima zamjene traženih primjeraka obveznog primjeraka kupnjom dodatnih primjeraka za posudbu.

Prelaskom zakonske obveze dostave obveznog primjerka sa tiskara na izdavače (1990-ih), pojavili su se problemi u njegovom redovitom pristizanju, osobito kad je riječ o većim komercijalnim izdavačima, što ima zamjetan utjecaj na cjelovitost obveznog primjerka. Tijekom 2010. godine Knjižnica je te izdavače pozvala na dijalog kako bi se razjasnili razlozi nedostavljanja obveznog primjerka i potražila odgovarajuća rješenja, no nije bilo odaziva.

Sveučilišna knjižnica Rijeka pružala je u izvještajnom razdoblju izdavačima na području Primorsko-goranske i Ličko-senjske županije uslugu izrade kataložnog zapisa u publikaciji koja se priprema za objavljivanje (CIP). Pružanjem usluge izrade CIP zapisa od strane knjižnica koje primaju obvezni primjerak, omogućava se praćenje izdavačke produkcije na nacionalnoj razini, a knjižnice u zamjenu za izradu CIP zapisa dobivaju određeni broj primjeraka novoizdanog naslova.

Donošenjem Odluke o pokretanju i provođenju Plana mjera za povećanje globalne vidljivosti Sveučilišta u Rijeci početkom 2010. godine, započeo je rad na novom Pravilniku o izdavaštvu Sveučilišta koji treba pružiti pravni okvir za povećanje vidljivosti znanstvenog i svakog drugog autorskog rada na Sveučilištu u Rijeci. Nacrt Pravilnika koji je u lipnju 2011. upućen na javnu raspravu predviđa izgradnju Zbirke Sveučilišta u Rijeci kao institucijskog repozitorija Sveučilišta i njegovih sastavnica. Za izgradnju Repozitorija na razini Sveučilišta odgovorna je Sveučilišna knjižnica Rijeka čime ona jača svoju sveučilišnu ulogu. Repozitorij će sadržavati sve završne radove obranjene na Sveučilištu, ostala autorska djela studenata i zaposlenika, sva izdanja Sveučilišta i sve radove koji govore o Sveučilištu bez obzira na medij na kojem se nalaze. U okviru Zbirke Sveučilišta



izgrađivat će se i mrežno dostupna digitalna zbirka cjelovitih tekstova. Pravilnik propisuje i obveznu dostavu radova Sveučilišnoj knjižnici i knjižnicama sastavnica. Dio teksta Pravilnika koji se odnosi na izgradnju Zbirke Sveučilišta u Rijeci izradila je ravnateljica Sveučilišne knjižnice, a raspravili su ga i prihvatili Knjižnični savjet SVKRI i Savjet voditelja knjižnica Sveučilišta.

Pokazatelj 1.1.3 a) Broj primjeraka uvrštenih u Nacionalnu zbirku

-

Pokazatelj 1.1.3 b) Veći izdavači od kojih nije primljen obvezni primjerak

IZDAVAČ	2009	2010	2011
Algoritam	x	x	x
Profil	x	x	x
V.B.Z.	x	x	x
Ljevak	x	x	x
Dominović		x	x

Pokazatelj 1.1.3 c) Dostava primjeraka na temelju izrade CIP zapisa

GODIN A	CIP ZAPISA	OČEKIVANIH PRIMJERAKA	DOSTAVLJENIH PRIMJERAKA	%
2010	247	494	246	50 %
2011	404	808	369	46 %

Pokazatelj 1.1.3 d) Broj naslova uvrštenih u Zbirku Sveučilišta u Rijeci

-

Samoanaliza 1.1.3 Zbog koncentriranja svih ljudskih resursa Knjižnice na izgradnju zbirke podružnice Knjižnice u Sveučilišnom kampusu, u 2011. godini nije počeo sustavan rad na izdvajanju Nacionalne zbirke iz Općeg fonda knjižnice.

Problem nedostavljanja obveznog primjerka moguće je riješiti na nacionalnoj razini, u suradnji s Nacionalnom i sveučilišnom knjižnicom koja po proceduri predviđenoj zakonom od izdavača prima obvezni primjerak i dalje ga distribuira određenim knjižnicama. Uz problem nedostavljanja obveznog primjerka vezan je i problem provođenja nacionalnog CIP projekta, koje trenutačno ovisi o „džentlmenkom dogovoru“ između nakladnika i knjižnica, pa kvaliteta praćenja izdavačke produkcije i primanje dodatnih primjeraka ovise o odluci nakladnika.

Nacrt novog Pravilnika o izdavaštvu Sveučilišta predviđa velike promjene u načinu obavljanja izdavačke djelatnosti na Sveučilištu što zahtijeva pripremu i provedbu niza dobro osmišljenih projekata.

#### Zadaci 1.1.3 za 2012. godinu

- Donijeti pisane Smjernice za izgradnju fondova SVKRI kojima će se redefinirati postojeće zbirke Knjižnice (Opći fond, Adriatica, Stari fond i Povijesna zbirka). **Nositelj: Voditelj Razvojno-matične služba SVKRI**
- Sukladno donesenim Smjernicama, donijeti i početi provoditi Akcijski plan izgradnje fondova SVKRI. **Nositelj: Voditelj Razvojno-matične službe SVKRI**
- Uspostaviti suradnju među knjižnicama koje primaju obvezni primjerak i izrađuju CIP zapis te dogovoriti mjere za osiguravanje uredne dostave obveznog primjerka i boljih rezultata nacionalnog CIP projekta. **Nositelj:**

**predstavnici SVKRI u ZaKSH-u i Vijeću sveučilišnih matičnih knjižnica RH.**

- d. Izraditi projekt izgradnje Repozitorija Sveučilišta u Rijeci sukladno novom Pravilniku o izdavačkoj djelatnosti Sveučilišta. **Nositelj: Voditelj Razvojn-matične službe SVKRI.**
- e. Nastaviti s restauracijom cjelovito očuvanog i unikatnog baštinskog novinskog naslova La Bilancia. **Nositelj: Evgenia Arh, voditeljica projekta**

## 1.2 PRISTUPAČNOST FONDOVA

Cilj 1.2 Fondovi Sveučilišne knjižnice Rijeka trebaju biti lako i brzo dostupni
---

Sveučilišna knjižnica Rijeka svoje fizičke fondove uglavnom čuva u zatvorenim spremištima. Građa se na zahtjev korisnika donosi fizički iz 14 spremišta raspoređenih od podruma do 1. kata gdje se nalazi korisnički prostor. Novine i građa iz zaštićenih zbirki naručuju se prethodnog dana, a preostali fond bi trebao biti dostupan u što kraćem vremenu od trenutka predaje zahtjeva za korištenje do trenutka predaje korisniku. U spremištima, građa je raspoređena po visini hrpta, a zatim svaki svezak po rednom broju pristizanja u fond čime se najbolje iskorištava ograničeni prostor u spremištima, ali uspješno udovoljavanje zahtjevu za korištenje ponajprije ovisi o tome je li svaka od ukupno 507.000 jedinica u fondu knjižnice točno uložena na za nju određenom mjestu. Poželjeno vrijeme donošenja monografske građe i časopisa iz zatvorenog spremišta je 15 minuta.

Korisnicima je na raspolaganju i posudba građe drugih knjižnica putem međuknjižnične posudbe, a SVKRI vlastitu građu posuđuje na taj način i korisnicima drugih knjižnica. Od početka 2000-tih dio međuknjižnične dostave obavlja se i elektroničkom dostavom građe u pdf formatu. Međuknjižnična posudba je to kvalitetnija što je veći broj udovoljenih zahtjeva za međuknjižničnom posudbom i što manje vremena protekne od trenutka primitka narudžbe do primitka tražene građe iz druge knjižnice.

Pokazatelj 1.2.1 Točnost ulaganja (ISO 11620:2008 - B.1.2.1)

-

Pokazatelj 1.2.2 Uobičajeno vrijeme donošenja građe iz zatvorenog pristupa (ISO 11620:2008 - B.1.2.2)

-

Pokazatelj 1.2.3 Brzina međuknjižnične posudbe (ISO 11620:2008 - B.1.2.3)

-

Pokazatelj 1.2.4 Postotak uspješnih međuknjižničnih posudbi (ISO 11620:2008 - B.1.2.4). Standard = 95%-100%

GODINA	UKUPNO ZAHTJEVA	UDOVOLJENIH ZAHTJEVA	USPJEŠNIH MK POSUDBI %
2009	481	481	100%
2010	399	399	100%
2011	384	377	98%

Samoanaliza 1.2 U Sveučilišnoj se knjižnici vode statistički podaci prema obrascu KNJ-1 Državnog zavoda za statistiku koji ne uključuju praćenje niza podataka potrebnih za mjerenje pristupačnosti fondova. Iako je ovaj nedostatak uočen još analizom Izvješća o radu i poslovanju Sveučilišne knjižnice za 2008. godinu, u proteklom razdoblju u Knjižnici nije uspostavljeno sustavno praćenje potrebnih

podataka. Za prethodno razdoblje bilo je moguće izmjeriti samo postotak uspješnih međuknjižničnih posudbi, s kojim smo pokazateljem zadovoljni.

### **Zadaci 1.2 za 2012. godinu**

- a. Uspostaviti mjerenje pokazatelja pristupačnosti fondova prema normi ISO 11620:2008: B.1.2.1 Točnost ulaganja; B.1.2.2 Uobičajeno vrijeme donošenja građe iz zatvorenog pristupa i B.1.2.3 Brzina međuknjižnične posudbe. Kod pripreme statističkih podataka za mjerenje pokazatelja B.1.2.4. Postotak uspješnih međuknjižničnih posudbi izdvojeno pratiti podatke o elektroničkoj dostavi dokumenata. **Nositelj: Voditelj Odjela rada s korisnicima**
- b. Tijekom ljeta 2012. godine provjeriti točnost ulaganja u Spremištu 4., a krivo uložene primjerke uložiti na ispravno mjesto. **Nositelj: Voditelj razvojno matične službe SVKRI**

### 1.3 PRISTUPAČNOST PROSTORA I OPREME

Cilj 1.3 Postojeći ograničeni prostor i opremu Knjižnice potrebno je maksimalno prilagoditi potrebama korisnika, osoblja i smještaja građe, a istovremeno pripremati građu, usluge i organizaciju rada za poslovanje u novoj zgradi Knjižnice u Kampusu.

Knjižnica posluje u zgradi u svojem vlasništvu ukupne površine 4.060 m<sup>2</sup> (izmjereno bez stubišta). 40% prostora je iznajmljeno ustanovama grada Rijeke, pa neto prostor za poslovanje iznosi 1.998 m<sup>2</sup>. Za neknjižnične funkcije iskorišteno je 484 m<sup>2</sup>. Prostor za knjižnične funkcije od 2.483 m<sup>2</sup> sastoji se od spremišta (1.015 m<sup>2</sup>), prostora za rad osoblja (298 m<sup>2</sup>), prostora namijenjenog izložbi Glagoljica i događajima (401 m<sup>2</sup>), pa za korisnički prostor preostaje 284 m<sup>2</sup>.

U pripremama za izgradnju nove zgrade Knjižnice u Kampusu u raznim su navratima od 2009. do 2011. godine dostavljani podaci potrebni Sveučilištu radi prijavljivanja projekta potencijalnim inozemnim financijerima.

Za spremišni prostor su 2009. godine dobavljeni arhivski ormari za CD-e i DVD-e, u 2010. godini nabavljen je regal za građu u otvorenom pristupu, a krajem 2011. godine postavljeno dodatnih 40 m polica za knjižnu građu, čime je spremišni prostor u potpunosti popunjen. Od ukupno 9.223 m polica za knjižnični materijal, od čega 136 m polica u otvorenom pristupu, građom je na kraju 2011. zauzeto 8.920 m polica.

2009. godine dobavljeni su novi pultovi za informacije i posudbu građe, korisnički stolovi i stolice u prostoru kataloga. U prostor Studijske čitaonice su 2010. godine postavljeni novi klima uređaji radi uštede na grijanju tijekom noćnog rada Knjižnice. 2011. godine su zamijenjene stolice u studijskoj čitaonici.

Tijekom izvještajnog razdoblja po potrebi se obnavljala korisnička računalna oprema u čitaonicama i prostoru kataloga, a 2011. godine je uvedena bežična računalna mreža u sve korisničke prostore knjižnice.

U prostoru izložbe Glagoljica 2009. koji služi i za održavanje raznih događaja, godine postavljen je plazma televizor, a 2010. godine instalirana je videokonferencijska veza.

2009. godine knjižnica je, počevši od ožujka značajno povećala sate otvorenosti za korisnike produženjem radnog vremena studijske čitaonice do 2.00 sata ujutro radnim danom, što je izvrsno prihvaćeno od strane korisnika i javnosti. Nakon tri

mjeseca produženog rada izvršeno je ispitivanje stavova korisnika produženog rada knjižnice o najprimjerenijem vremenu otvorenosti, nakon čega se u ožujku 2010. radno vrijeme za korisnike ustalilo na otvorenost od ponedjeljka do petka od 9.00 ujutro do 2.00 sata iz ponoći, subotom od 9.00 do 23.00 sata i nedjeljom od 9.00 do 20.00 sati.

Pokazatelj 1.3.1 Korisnički prostor po ciljanom korisniku (ISO 11620:2008 - B.1.3.3)

GODINA	STANDARD M2/POT.KOR.	POTENC. KORISNIKA	POTREBNO M2	UKUPNO PROSTOR M2	%
2008	0,125	19.710	2.464	284	12%
2009	0,125	20.701	2.588	284	11%
2010	0,125	20.834	2.604	284	11%
2011	0,125	19.780	2.473	284	11%

Budući da je osnovna funkcija knjižnice sveučilišna, ciljanu korisničku populaciju predstavljaju studenti i osoblje Sveučilišta u Rijeci koji se iskazuju u ekvivalentu radnog vremena (FTE). SVKRI raspolaže sa samo nešto preko 10% od ukupno potrebnog prostora u odnosu na standard od 0,125 m2 po korisniku.

Pokazatelj 1.3.2 Korisnička sjedala po ciljanom korisniku (ISO 11620:2008 - B.1.3.4)

GODINA	STANDARD SJEDALA PO POTENC.KORIS.	POTREBNO SJEDALA	UKUPNO SJEDALA	%
2009	0,040	828	79	10%
2010	0,040	833	79	9%
2011	0,040	791	80	10%

Veličina prostora uvjetuje i broj korisničkih sjedala koja je moguće smjestiti u prostor. U prostoriji gdje se pružaju usluge informacija i posudbe nije moguće smjestiti veći broj sjedala zbog velike frekvencije posjetitelja.

Pokazatelj 1.3.3 Korisničke radne stanice po ciljanom korisniku (ISO 11620:2008 - B.1.3.1.)

GODINA	STANDARD RADNE ST. PO POT. KORIS.	UKUPNO RAČUNALA	RAČ. PO OSOBI	STAND. RAČ	% STANDARDA
2008	0,001	20	0,001	20	101%
2009	0,001	20	0,001	21	
2010	0,001	20	0,001	21	
2011	0,001	20	0,001	20	

Pokazatelj 1.3.4 Sati otvorenosti u odnosu na zahtjeve (ISO 11620:2008 - B.1.3.5)

TJEDNA OTVORENOST KNJIŽNICE ZA KORISNIKE U SATIMA

RADNO VRIJEME	2009	2010	2011
Redovito radno vrijeme	60	60	60
Produženo radno vrijeme	30	50	50
UKUPNO SATI TJEDNO	90	110	110

Samoanaliza 1.3 Nedostatan spremišni i korisnički prostor knjižnice i neizvjesnost izgradnje nove zgrade u Kampusu, značajan je ograničavajući faktor njezinog daljnjeg razvoja.

Knjižnica ima oko 10% od ukupno potrebnih kapaciteta za pružanje korisničkih usluga, a predividivo je da će kapaciteti za prijem nove građe biti u potpunosti popunjeni u rujnu 2013. godine ukoliko se do tada ne provede temeljito pročišćavanje fonda. Pročišćavanje fonda redovit je, ali vrlo osjetljiv postupak u knjižničnom poslovanju i treba ga provoditi u skladu s pisanim smjernicama za izgradnju fondova Sveučilišne knjižnice Rijeka, koje trebaju ići za time da se spriječi bilo kakvo umanjivanje vrijednosti fondova u baštinskom smislu, a da se istovremeno vidljivo unaprijedi njihova iskoristivost za korisničku populaciju na Sveučilištu. Ti se ciljevi, osim osmišljenom nabavnom politikom, mogu postići i uvođenjem rigoroznijih mjera za fizičko korištenje baštinskih zbirki uz redovitu digitalizaciju traženih naslova i, istovremeno, skidanjem ograničenja za korištenje primjeraka kada su raspoloživi u dovoljnom broju. Pažljiv odabir primjeraka za izlučivanje koji nemaju svojstvo kulturnog dobra i nema zahtjeva za njihovim korištenjem, omogućio bi da knjižnica može normalno funkcionirati još nekoliko godina.

Unatoč tome što je 2009. godine Knjižnica dobila posljednja sredstva Sveučilišta iz fonda za kapitalna ulaganja, u 2010. i 2011. godini se iz sredstava projekata (Osvremenjavanje izložbe Glagoljica 2009. godine, American Corner 2009.-2011., Produženo radno vrijeme 2009.-2010, Unaprjeđenje pristupa studenata SVKRI 2011.) sustavno ulagalo u održavanje odnosno unaprjeđenje funkcionalnosti spremišnog i korisničkog prostora i opreme. Pokazatelj 1.3.3. kazuje da Knjižnica u potpunosti prati standard po opremljenosti korisničkim radnim stanicama, no osobito značajnim smatramo ulaganja u bežičnu mrežu u čitaonicama i videokonferencijsku vezu prostoru za događanja, čime je omogućeno poboljšanje usluga knjižnice korištenjem suvremenih informacijskih tehnologija.

Velik pomak prema odgovarajućoj razini kvalitete pristupa Sveučilišnoj knjižnici Rijeka, osobito u uvjetima studiranja po bolonjskom konceptu koji podrazumijeva kontinuirano samostalno učenje, postignut je produženjem radnog vremena čitaonica temeljem ispitanih potreba korisnika. Produženo radno vrijeme Sveučilišne knjižnice izuzetno je povećalo vidljivost Knjižnice u javnosti kao knjižnice koja se uspješno prilagođava potrebama suvremenih korisnika.

#### **Zadaci 1.3 za 2012. godinu**

- a. Sveobuhvatno surađivati s nadležnim sveučilišnim tijelima i službama u pripremama za izgradnju nove zgrade Sveučilišne knjižnice u kampusu Sveučilišta u Rijeci u dijelu koji zahtijeva stručni knjižničarski doprinos i dijelu koji se odnosi na buduće opće poslovanje Sveučilišne knjižnice. **Nositelj: Ravnatelj SVKRI i Voditelj Općeg odjela**
- b. Ostvariti zadatke 1.1.3 a. i 1.1.3 b.
- c. Zamjenom zastarjele ili nefunkcionalne opreme koju koriste korisnici i osoblje održati stupanj funkcionalnosti usluga i radnih postupaka SVKRI. **Nositelj: Voditelj razvojno-matične službe**
- d. Kao preduvjet za izgradnju i uspostavljanje poslovanja s digitalnim sveučilišnim repozitorijem, pripremiti i predložiti za financiranje projekt nabave knjižnične računalne opreme treće generacije koja radi u „cloud“ okruženju, a omogućava „google like“ pretraživanja materijalnih i elektroničkih fondova, te unaprjeđenje elektroničkih usluga knjižnice u skladu sa suvremenim svjetskim trendovima. **Nositelj: Ravnatelj SVKRI**

- e. Zadržati tjednu otvorenost knjižnice za korisnike u sadašnjem opsegu i ponovno ispitati njezinu primjerenost zahtjevima korisnika. **Nositelj: Voditelj Odjela rada s korisnicima**

#### 1.4 RASPOLOŽIVOST OSOBLJA

Cilj 1.4 Osigurati primjeren broj osoblja u knjižnici u odnosu na broj korisnika

Svoje potrebe za knjižničnim osobljem, osim zaposlenicima sa sklopljenim ugovorom o radu čije se plaće u cijelosti pokrivaju iz sredstava MZOŠ-a, Sveučilišna knjižnica zadovoljava i angažiranjem studenata Sveučilišta, a od 2010. godine i osobama s kojima je sklopljen ugovor o stručnom osposobljavanju nakon kojega te osobe stječu pravo na polaganje stručnog ispita za stjecanje stručnih knjižničarskih zvanja. Na taj način Sveučilišna knjižnica Rijeka priprema stručnu kadrovsku bazu iz koje će u budućnosti odabirati stalno zaposleno stručno knjižničarsko osoblje.

Pokazatelj 1.4.1 Zaposleni po ciljanom korisniku (ISO 11620:2008 - B.1.4.1)

#### ZAPOSLENI U SVEUČILIŠNOJ KNJIŽNICI RIJEKA (FTE)

KATEGORIJA OSOBLJA	2009	2010	2011*
stručno knjižničarsko osoblje	19	19	18,4
pomoćno knjižničarsko osoblje	3	3	3
ostalo stručno osoblje	4	4	4
ostalo pomoćno osoblje	1	1	1
<b>UKUPNO MZOS</b>	<b>27</b>	<b>27</b>	<b>26,4</b>
studenti	1,6	1,4	0,5
osobe na stručnom osposobljavanju	0	2,0	2,1
<b>SVEUKUPNO</b>	<b>29</b>	<b>30,4</b>	<b>29,0</b>

#### ZAPOSLENI U SVKRI (FTE) PO CILJANOM KORISNIKU SVEUČILIŠTA

KATEGORIJA OSOBLJA	2009	2010	2011*
ugovor o radu (MZOŠ)	1,304	1,296	1,335
studenti	0,077	0,066	0,025
osobe na stručnom osposobljavanju	-	0,096	0,108
<b>UKUPNO SVKRI</b>	<b>1,382</b>	<b>1,458</b>	<b>1,467</b>
% standarda (standard = 1,585)**	87%	92%	93%

\*U ukupan broj osoblja nije uračunato osoblje zaposleno 2011. godine za rad u podružnici Sveučilišne knjižnice u kampusu, budući da će podružnica biti registrirana kao knjižnica u sastavu za koju se po pravilima Državnog zavoda za statistiku vode odvojene statistike.

\*\*Standard prikazan za SVKRI iznosi 1/2 vrijednosti za koju se predlaže da bude standard za ukupno zaposleno knjižnično osoblje na Sveučilištu u Rijeci (3,170 zaposlenih u knjižnici na 1.000 ciljanih korisnika – studenti i osoblje Sveučilišta FTE). Vrijednost od 3,170 zaposlenih po korisniku je zabilježena u visokoškolskim knjižnicama SAD-a (N=3.700) u 2004. godini.

Samoanaliza 1.4 Pokazatelj 1.4.1. je općeniti pokazatelj minimalnog broja osoblja koji podrazumijeva da je količina rada kojeg treba obaviti u knjižnici proporcionalna broju njezinih ciljanih korisnika. Radi preciznijeg utvrđivanja broja potrebnog osoblja u knjižnici, ovaj pokazatelj treba kombinirati s pokazateljima kvalitete usluga i učinkovitosti procesa u knjižnici.

### Zadaci 1.4 u 2012. godini

- a. Sveučilišna knjižnica će i u 2012. godini angažirati jednak broj studenata i osoba na stručnom osposobljavanju. **Nositelj: Kadrovska i Razvojnomaćna služba SVKRI.**

## 2. KORIŠTENJE

Strateški cilj 2: Kontinuirano povećavati korištenje knjižničnih fondova i usluga Sveučilišne knjižnice Rijeka

### 2.1 KORIŠTENJE FONDOVA

Cilj 2.1 Povećati korištenje fizičke i mrežne građe Knjižnice od strane studenata i zaposlenika Sveučilišta u Rijeci

Pokazatelj 2.1.1 Posudba po ciljanom korisniku (ISO 11620:2008 – B.2.1.2)

	2008	2009	2010	2011
Ukupno posuđenih primjeraka građe	20.092	22.307	27.657	27.069
Ukupno pripadnici Sveučilišta	19.710	20.701	20.834	19.780
<b>POSUĐENIH PRIMJERAKA PO PRIPADNIKU SVEUČILIŠTA</b>	<b>1,02</b>	<b>1,08</b>	<b>1,33</b>	<b>1,37</b>
Rast u odnosu na 2008. godinu	100%	106%	123%	134%
Godišnji rast		6%	17%	11%

Samoanaliza 2.1 Broj posuđenih primjeraka po ciljanom korisniku (studenti i osoblje Sveučilišta) povećava se u skladu sa zacrtanim ciljem. Ovaj pozitivan pokazatelj vezujemo uz povećanje broja primjeraka literature potrebne studentima nabavljene kupnjom u 2010. i 2011. godini. Pokazatelj je nešto lošiji za 2011. godinu, budući da je velik dio nabave izvršen krajem godine, pa se efekti očekuju u 2012.

Nažalost, ne posjedujemo podatke o korištenju sa Sveučilišta u Rijeci mrežnih inozemih izvora koje nabavlja MZOŠ. Očekujemo da će ovi podaci biti dostupni uspostavljanjem poslovanja nacionalnog konzorcija.

### Zadaci 2.1. za 2012. godinu

- a. Dalje povećavati nabavu studentske literature kupnjom **Nositelj: Stručni tim za nabavu SVKRI**
- b. Izlučivati prekobrojne primjerke iz zaštićenih zbirki kada su traženi od korisnika i uvrštavati ih u posudbene zbirke Knjižnice **Nositelj: Tim za izgradnju fondova Sveučilišne knjižnice Rijeka**
- c. Počevši od siječnja 2012. godine mjesečno pratiti korištenost baza podataka nabavljenih od strane Sveučilišne knjižnice Rijeka, i jedinica sadržaja koje je moguće pratiti od strane Sveučilišne knjižnice (npr. digitalnih sadržaja povezanih na online katalog knjižnice) sukladno pokazatelju B.2.1.4 standarda ISO 11620:2008. **Nositelj: Voditelj Odjela rada s korisnicima.**

### 2.2 KORIŠTENJE USLUGA

Cilj 2.2.1 Povećati broj fizičkih i virtualnih posjeta Sveučilišnoj knjižnici radi korištenja građe, prisustvovanja događajima i pohađanja edukacijskih programa za korisnike koje nudi Knjižnica.

Sveučilišna knjižnica oduvijek je bila knjižnica čiju su građu i usluge koristili pripadnici lokalne zajednice zainteresirani za razna znanstvena područja, osobito istraživači raznih aspekata zavičajne povijesti prvenstveno usmjereni na baštinske zbirke knjižnice. Sveučilišna knjižnica je priključena Sveučilištu u Rijeci još 1979. godine, no zbog nedostatka odgovarajućeg broja primjeraka pojedinih naslova potrebnih prije svega studentima, daleko je teže ostvarivala svoju sveučilišnu ulogu od pružanja usluga lokalnoj zajednici. Stručnjaci i istraživači izvan Sveučilišta koji koriste knjižnicu predstavljaju značajnu poveznicu između sveučilišne i lokalne zajednice, te se njihov broj ne bi smio smanjivati. Procjenjujemo da bi idealan omjer između korisnika sveučilišne i lokalne zajednice bio 75%:25%.

#### POSJETI KNJIŽNICI 2009-2011

POSJETI KNJIŽNICI	2008	2009	2010	2011
Čitaonicama u redovitom radnom vremenu	16.228 god.rast	16.895 4%	16.775 -1%	16.931 1%
Čitaonicama u produženom radnom vremenu	god.rast	3.035	6.112 101%	5.449 -11%
Web stranicama	176.380 god.rast	188.213 7%	239.354 27%	299.336 25%
Online katalogu knjižnice	681.745 god.rast	678.792 0%	728.832 7%	843.324 24%
UKUPNO POSJETI KNJIŽNICI*	874.353 god.rast	886.935 1%	991.073 12%	1.165.040 18%

	2008	2009	2010	2011
POSJETI ČITAONICAMA	16.228 2008=REF.	19.930 23%	22.887 41%	22.380 38%

Ne prate se posjeti radi posudbe, dobivanja informacija i drugih usluga koje se obavljaju izvan čitaonica, pa je podatak o ukupnim posjetima knjižnice manjkav.

Osim posudbe građe i korištenja čitaonica Sveučilišna je knjižnica svojim korisnicima pružala i druge usluge. Knjižnica građu dostavlja i na kućnu adresu te obavlja međuknjižničnu posudbu. Tu su i usluge fotokopiranja i uvezivanja, printanja i fotografiranja. Korisnicima se pruža pomoć pri odabiru građe na zadanu temu, a moguće je naručiti i posebna tematska pretraživanja koja obavlja diplomirani knjižničar informator. Za rad u čitaonici knjižnice može se iznajmiti prijenosno računalo i iznajmiti ormarić za osobne stvari. Nakladnicima se pruža usluga klasifikacije članaka i izrade CIP zapisa, prostor namijenjen događanjima daje se na korištenje zainteresiranim institucijama za razne kulturne i obrazovne programe.

Od elektroničkih usluga, korisnicima je dostupan online katalog knjižnice na internetu, web stranice Knjižnice uključujući i Facebook stranice koje su postavljene u veljači 2011. godine. Putem online kataloga i web stranica od 2009. godine dostupna je elektronička zbirka starih riječkih novina i zbirka sažetaka disertacija obranjenih na Sveučilištu u Rijeci koja se ažurira jednom godišnje. Na online katalog SVKRI povezani su od 2009. godine i popisi literature na stranicama e-kolegija koji se izvode na Sveučilištu u Rijeci, te niz drugih sadržaja u cjelovitom tekstu u otvorenom pristupu kao što su elektroničke knjige i časopisi, umjetničke grafike (zbirka Ex Libris) i drugi digitalni dokumenti i računalne datoteke. Referentne informacije korisnicima pružaju se i elektroničkim putem. Na računalima u knjižnici pristupa se internetu i licenciranim bazama podataka.



Knjižnica je organizirala programe edukacije korisnika, najčešće radionice pretraživanja elektroničkih izvora. Radionice se redovito održavaju u okviru Festivala znanosti Sveučilišta u Rijeci. U proteklom razdoblju održane su sljedeće edukacije korisnika:

2009.

- Radionica pretraživanja Evolucija - znam što je! (Festival znanosti)
- Radionice pretraživanja u okviru Tjedna SVKRI

2010.

- Radionica pretraživanja Zemlja je okrugla (Festival znanosti)
- Radionica pretraživanja Zemlja - pretražujem ju (Festival znanosti)
- Znanost u čarobnoj svjetiljci (ili postani informacijski specijalist za jedan dan) (Festival znanosti)

2011.

- Radionica pretraživanja za učenike BOJE – izrada postera (Festival znanosti)
- Radionica pretraživanja za nastavnike: Znanost u čarobnoj svjetiljci (Festival znanosti)
- Radionica pretraživanja za učenike Svjetla u prirodi (Festival znanosti)
- Edukacija studenata Učiteljskog fakulteta za pretraživanje baza podataka
- Edukacija maturanata za pretraživanje kataloga
- Edukacija studenata Učiteljskog fakulteta za pretraživanje baza podataka

U sklopu Knjižnice postoji i stalna izložba Glagoljica:

Godina	Redovite posjete	Noć muzeja	UKUPNO
2008	978		978
2009	931		931
2010	1.084	600	1.684
2011	454	900	1.354

U razdoblju od 2009. do 2011. izdani su obnovljeni vodiči po izložbi na hrvatskom, engleskom i talijanskom jeziku.

Knjižnica je organizirala i druge povremene izložbe, obrazovne i kulturne događaje:

2009.

- Izložba "Branko Fučić"
- Promocija knjige „Ja slovo znajući govorim Anice Nazor“
- Okrugli stol „Knjižnice u Kampusu“
- Presentacija „Četiri projekta SVKRI za četiri stoljeća“
- Izložbe i drugi događaji u okviru programa American Corner (15 događanja)

2010.

- Noć muzeja
- Izložba brodograđevne baštine
- Izložba knjiga Zvaneta Črnje (u Državnom arhivu Rijeka)
- Predavanja i izložba „Andrija Mohorovičić“
- Izložbe i drugi događaji u okviru programa American Corner (11 događanja)

2011.

- Noć Muzeja - Promocija Mape Kožičić
- Izložba PHOTORI 2011 (na web stranicama)
- Izložba "Što bi Ruđer Bošković posudio u Sveučilišnoj knjižnici Rijeka" (Tjedan SVKRI)
- Book Crossing (Tjedan SVKRI)
- Dan hrvatskih knjižnica (Tjedan SVKRI - na Facebook stranicama)
- Izložbe i drugi događaji u okviru programa American Corner (18 događanja)

Pokazatelj 2.2.1 a) Posjeti knjižnici po ciljanom korisniku (ISO 11620:2008 – B.2.2.1)

	2008	2009	2010	2011
POSJETI PO PRIPADNIKU SVEUČILIŠTA	44	43	48	59
godišnji rast		-3%	11%	24%

Pokazatelj 2.2.1 b) Postotak vanjskih korisnika (ISO 11620:2008 – B.2.2.3)

AKTIVNI POSUĐIVAČ I 1.1.-31.12.	2008		2009		2010		2011	
	Članov a	%	Članov a	%	Članov a	%	Članov a	%
Sveučilište u Rijeci	2.363	63%	2.903	73%	3.291	76%	3.377	74%
Izvan Sveučilišta	1.386	37%	1.097	27%	931	24%	1.187	26%
UKUPNO	3.749	100%	4.000	100%	4.222	100%	4.564	100%

Pokazatelj 2.2.1 c) Postotak ukupne posudbe vanjskim korisnicima (ISO 11620:2008 – B.2.2.4)

	2008		2009		2010		2011	
	primj.	%	primj.	%	primj.	%	primj.	%
BROJ POSUDBI VANJSKIM KORISNICIMA	11.101	36%	10.246	31%	9.668	26%	9.098	25%

Samoanaliza 2.2.1 Postignut je cilj stalnog povećavanja ukupnog broja posjeta radi korištenja čitaonica knjižnice i povećanja broja posuđenih primjeraka građe po ciljanom korisniku, što smatramo da je posljedice produženja radnog vremena čitaonica i intenzivne nabave studentske literature u 2010. i 2011. godini.

Postotak vanjskih korisnika na zadovoljavajućoj je razini.

Posjeti web stranicama i dalje rastu, ali sporije u 2011. nego u prethodnim godinama, a posjeti online katalogu rastu brže nego u prethodnom razdoblju što ukazuje na to da korisnici sve više prepoznaju online katalog knjižnice kao najrelevantniji izvor informacija o fondu Knjižnice potrebnom za studij i stručni odnosno znanstveni rad.

Redovitim posjetima izložbi Glagoljica nismo zadovoljni, osobito u 2011. godini kada je taj broj pao na ispod 50% u odnosu na prethodnu godinu, iako je ukupan broj posjeta povećan zahvaljujući uključivanju Izložbe glagoljica u manifestaciju Noć muzeja. U 2011. godini je u jednoj noći Izložbu posjetilo dvostruko više posjetitelja nego u ostatku godine.

Učinak korištenja drugih usluga knjižnice, prisustvovanja ostalim događajima i pohađanja edukacijskih programa koje organizira SVKRI nije moguće procijeniti, budući da se ne prati ukupan broj posjetitelja korisničkih prostora Knjižnice, ni broj i struktura posjetitelja na događajima i edukacijskim programima.

#### Zadaci 2.2.1 za 2012.

- Predložiti nadogradnju softvera CROLIST koja bi omogućila računalno praćenje identiteta i broja posjeta korisničkom prostoru knjižnice, kako bi se

dobili točni pokazatelji. **Nositelj: Stručni voditelj projekta CROLIST u SVKRI.**

- b. Inicirati različite aktivnost s ciljem povećanja posjećenosti stalne izložbe Glagoljica. **Nositelj: Voditelj službe projekata i međunarodne suradnje SVKRI.**
- c. Uspostaviti praćenje pokazatelja ISO 11620:2008 –B.2.2.2. Postotak informacijskih zahtjeva podnesenih elektronički, B.2.2.4. Prisustvo događajima po ciljanom korisniku i B.2.2.6. Prisustvo edukacijama korisnika po ciljanom korisniku. **Nositelj: Voditelj Odjela rada s korisnicima.**

Cilj 2.2.2 Povećati kvalitetu matične djelatnosti i provoditi aktivnosti na izgradnji knjižničnog sustava Sveučilišta u Rijeci (SveRIKS-a)

Posebnu, zakonski reguliranu ulogu Sveučilišna knjižnica Rijeka ima kao knjižnica koja obavlja matičnu djelatnost za visokoškolske, općeznanstvene i specijalne knjižnice na području Primorsko-goranske i Ličko-senjske županije, te zbirke registrirane kao kulturno dobro. U okviru matične djelatnosti provodi se stručni nadzor i stručna pomoć knjižnicama na području matičnosti, programi stručnog usavršavanja knjižničara, povezivanje knjižnica u sustave i briga za njihov usklađeni razvoj.

U okviru matičnosti za zbirke registrirane kao kulturno dobro provedene su sljedeće aktivnosti:

2010.

Obilazak i stručna pomoć u obradi zbirke Vitezić Vrbnik

2011.

Obilazak i stručna pomoć u odabiru softvera zbirki samostana Košljun i Glavotok

Obilazak i stručna pomoć u popisivanju zbirke Gymnasiana (Sušačka gimnazija)

Sređivanje knjižnice Franjevačkog samostana na Trsatu

Sveučilišna knjižnica je organizirala sljedeće edukacijske programe za knjižničare na području matičnosti:

2009.

Edukacija o organizaciji događaja i projektima

Potprogram za digitalizaciju softvera CROLIST

Digitalizacija (CSSU)

Edukacija o bazama podataka Centra za online baze

Predavanje o sustavu kvalitete baziranom na normi ISO 9001:2008

2010

Prezentacija baze "IUS-INFO"

Prezentacija EBSCO baza

Predavanje Mirjane Vujić o teoriji i praksi predmetnog kataloga

2011

Organizirani programi navedeni su unutar poglavlja o aktivnostima SveRIKS-a u 2011. godini

U 2011. godini, temeljem Pravilnika o matičnoj djelatnosti knjižnica RH (NN 43/01), osnovano je Stručno vijeće sveučilišnih matičnih knjižnica Republike Hrvatske. U osnivanju je sudjelovala i ravnateljica Sveučilišne knjižnice. Vijeće ima zadaću uspostaviti mrežu visokoškolskih i specijalnih knjižnica (institutskih, profesionalnih udruga itd.) te zbirke registriranih kao kulturno dobro sa svrhom pružanja stručne pomoći, stručnog nadzora nad radom te njihovog usklađenog razvoja. Vijeće je održalo ukupno 2 sjednice na kojima je razgraničena teritorijalna nadležnost pojedinih knjižnica, pokrenute izmjene Pravilnika i izrada Strategije razvoja sveučilišnih knjižničnih sustava Republike Hrvatske. Raspravljalo se o pokazateljima uspješnosti knjižnica, o Standardima za

visokoškolske knjižnice, o sustavu nabave inozemih znanstvenih izvora, a donesene su i Upute za izradu Plana mjera za slučaj opasnosti.

U okviru stručne djelatnosti, Sveučilišna knjižnica organizirala je sljedeće stručne skupove:

2009.

Suorganizacija stručnog skupa o kvaliteti u knjižnicama

Suorganizacija 11. dana specijalnih i visokoškolskih knjižnica RH

2011.

Suorganizacija 12. dana specijalnih i visokoškolskih knjižnica RH

Od 2010. godine Knjižnica surađuje s Filozofskim fakultetom na pokretanju studija knjižničarstva na Sveučilištu u Rijeci.

Kao knjižnica čija je zadaća izgradnja sveučilišnog knjižničnog sustava, Sveučilišna knjižnica je provela sljedeće aktivnosti:

2009.

Izrađen je Elaborat o uspostavljanju jedinstvene knjižnice kampusa Sveučilišta u Rijeci

Novim Statutom Sveučilišne knjižnice formaliziran je rad Savjeta voditelja knjižnica Sveučilišta u Rijeci kao stalnog savjetodavnog tijela ravnatelja Sveučilišne knjižnice u stručnim poslovima integriranog knjižničnog sustava.

Sanja Heberling Dragičević i Dejana Golenko upoznale su Savjet voditelja s preliminarnim objedinjenim rezultatima ankete o potrebama za elektroničkim izvorima koja je provedena na sastavnicama.

Predstavljena je analiza funkcionalnosti CROLIST-a i oblikovani zahtjevi za nadogradnju tog softvera u skladu s potrebama knjižnica.

2010.

Senat Sveučilišta u Rijeci je na svojoj 16. sjednici održanoj 20. srpnja 2010. godine definirao Integrirani knjižnični sustav Sveučilišta u Rijeci, njegovu svrhu, sastavnice, strukturu, računalnu infrastrukturu i odnose s okolnim sustavima.

Definirana je Strategija Sustava:

Knjižnični sustav Sveučilišta u Rijeci (SveRiKS) je podsustav Sveučilišta koji integrira funkcije svojih knjižnica te putem svojih tijela osigurava njihovo jedinstveno i usklađeno djelovanje radi provođenja strateških ciljeva Sveučilišta na području knjižnične djelatnosti

SveRiKS čine knjižnice u sastavu Ekonomskog fakulteta, Fakulteta za turistički i hotelski menadžment, Filozofskog fakulteta, Građevinskog fakulteta, Medicinskog fakulteta, Pomorskog fakulteta, Pravnog fakulteta, Tehničkog fakulteta i Učiteljskog fakulteta – Odjela u Gospiću, na čelu sa Sveučilišnom knjižnicom, kao središnjom knjižnicom SveRiKS-a, s kojom su ove knjižnice funkcionalno povezane.

Element SveRiKS-a je i knjižnica u kampusu koja je podružnica Sveučilišne knjižnice Rijeka. SveRiKS ima i svoje pridružene članice iz reda ostalih visokoškolskih i specijalnih knjižnica na području Sveučilišta.

Knjižnični sustav Sveučilišta strukturiran je kao funkcionalno integrirani sustav s elementom pravne integriranosti knjižnice u kampusu sa Sveučilišnom knjižnicom.

SveRiKS izgrađuje Sveučilišna knjižnica Rijeka pri kojoj djeluje Savjet voditelja knjižnica Sveučilišta u Rijeci kao savjetodavno tijelo ravnatelja Sveučilišne knjižnice koji je, prema Strategiji Sveučilišta u Rijeci 2007.-2013., odgovoran za izgradnju SveRiKS-a. U radu Savjeta voditelja knjižnica Sveučilišta u Rijeci sudjeluju predstavnici pridruženih članica.

Infrastruktura SveRiKS-a je zajednički integrirani knjižnični softver.

Misija

Izgrađivati knjižnične resurse i usluge primjerene potrebama pripadnika Sveučilišta u Rijeci i osigurati njihovu dostupnost i korištenje u cilju dodavanja

vrijednosti kvaliteti studiranja, nastavnog, znanstvenog, stručnog, umjetničkog i svakog drugog rada na Sveučilištu

- Poticati razvoj kompetencija knjižničarskog osoblja Sveučilišta kroz cjeloživotno učenje i programe mobilnosti unutar knjižničarske zajednice
- Resurse i usluge knjižnica Sveučilišta učiniti dostupnim pripadnicima zajednice i gospodarstva u skladu s njihovim obrazovnim potrebama
- Suradivati sa sveučilišnim knjižničnim sustavima u zemlji, Europskoj uniji i svijetu u cilju razmjene dobre prakse, postizanja usporedivosti i unaprjeđenja kvalitete knjižnične djelatnosti Sveučilišta u Rijeci

Vizija

SveRiKS aktivno podupire znanstvenu i obrazovnu djelatnost Sveučilišta u stvaranju društva znanja

Strateški ciljevi

#### 1. IZGRADNJA SUSTAVA

- 1.1. osnovati novu knjižnicu koja će djelovati u kampusu Sveučilišta i obavljati usluge za pripadnike sastavnica koje nemaju knjižnicu u sastavu, a iskazuju potrebu za osnivanjem takve knjižnice

#### 2. KNJIŽNIČNI FOND

- 2.1. izgrađivati integrirani knjižnični fond Sveučilišta u Rijeci
- 2.2. posebnu pozornost posvetiti izgradnji elektroničkih fondova primjerenih potrebama korisnika

#### 3. DOSTUPNOST I KORIŠTENJE KNJIŽNIČNIH FONDOVA I USLUGA

- 3.1. omogućiti svim korisnicima dostupnost i korištenje fondova u skladu s njihovim potrebama i pod jednakim uvjetima

#### 4. PROSTOR I OPREMA

- 4.1. provesti neposredno potrebne prilagodbe arhitekture integriranog knjižničkog softvera CROLIST na Sveučilištu u Rijeci u cilju usklađivanja s ustrojstvom i strukturom SveRiKS-a; usporedno, istraživati mogućnosti implementacije kvalitetnih licenciranih softvera, „open source“ softvera, kao i mogućnost razvoja vlastitog knjižničkog softvera.
- 4.2. U svakoj knjižnici, na bazi jedinstvenih standarda, osigurati knjižnični prostor i opremu primjerene potrebama korisnika u pogledu veličine i sadržaja koji se nude, te vremenske dostupnosti.
- 4.3. Osigurati odgovarajući prostor i opremu za rad knjižničkog osoblja

#### 5. KNJIŽNIČNO OSOBLJE

- 5.1. u svakoj knjižnici, na bazi jedinstvenih standarda, osigurati primjeren broj knjižničkog osoblja u odnosu na broj korisnika, obim nabave i produktivnost u obradi građe;
- 5.2. u svakoj knjižnici osigurati kvalificirano i učinkovito osoblje koje posvećuje pozornost elektroničkim uslugama

#### 6. OKOLNI KNJIŽNIČNI SUSTAVI

- 6.1. Suradivati u okviru Zajednice knjižnica sveučilišta Hrvatske (ZaKSH)
- 6.2. Suradivati s drugim knjižnicama i knjižničnim sustavima u zemlji i inozemstvu

2011.

Sukladno Strategiji integriranog knjižničkog sustava Sveučilišta u Rijeci (SveRiKS) utvrđenoj odlukom Senata iz 2010. godine, u 2011. godini su provedene sljedeće aktivnosti:

#### 1. IZGRADNJA SUSTAVA

- 1.1. Početkom 2011. godine započelo je poslovanje Podružnice Kampus u osnivanju, kao knjižnice u sastavu Sveučilišne knjižnice Rijeka koja će obavljati djelatnost za sveučilišne odjele, Učiteljski fakultet i Akademiju primijenjenih umjetnosti. U svrhu registriranja Podružnice u Upisniku knjižnica RH izmijenjen je Statut Sveučilišne knjižnice, osiguran početni knjižnični fond, zaposlena jedna stručna osoba, osiguran rad volontera i nabavljena potrebna knjižnična oprema. Opremljen je prostor Podružnice u zgradi sveučilišnih odjela. Formalno osnivanje knjižnice planira se po

osiguranju sredstava za redovitu djelatnost Podružnice u Proračunu za 2012. godinu i utvrđivanju okvirnog termina useljenja u zgradu odjela u Kampusu. Rad Podružnice u osnivanju započeo je 1. ožujka 2011. za korisnike sveučilišnih odjela u Omladinskoj ulici, a 7. ožujka na privremenoj lokaciji Učiteljskog fakulteta u Kampusu za korisnike u Kampusu. Odmah je započela i računalno vođena posudba i druge knjižnične usluge za korisnike, a Podružnica je dobila i svoju web stranicu. U bazi Podružnice obrađena je tijekom 2011. godine sva građa preuzeta od Učiteljskog fakulteta (2.747 svezaka knjiga, 157 svezaka časopisa i 6 godišta novina). Za uvrštenje u fond odabrano je 5.535 svezaka knjiga i 559 svezaka časopisa preuzetih od Filozofskog fakulteta. U online katalogu Podružnice povezanom na Skupni katalog Sveučilišta obrađen je cjelokupno preuzeti fond. Izrađene su Smjernice za izgradnju fonda Podružnice koje je odobrio Odbor Projekta Podružnice, sastavljen od predstavnika sastavnica za koje djeluje Podružnica. Odbor je također odobrio selekciju preuzete građe Filozofskog fakulteta za uvrštenje u aktivni fond. Tijekom godine započela je i nabava tekućih prinova studentske literature za Podružnicu iz sredstava upisnina 2010/2011.

## 2. KNJIŽNIČNI FOND

2.1. Započele su pripreme za donošenje zajedničkih Smjernica za izgradnju knjižničnih fondova sastavnica Sveučilišta. Predložak za njihovu izradu bit će Smjernice donesene za izgradnju fondova Podružnice.

2.2. Započela je nabava inozemnih baza podataka na razini Sveučilišta. Nabavljene su baze informacijskog servisa JSTOR. Predložen je sadržaj, struktura i poslovanje sveučilišnog repozitorija u okviru nacrtu Pravilnika o izdavačkoj djelatnosti Sveučilišta u Rijeci.

## 3. DOSTUPNOST I KORIŠTENJE KNJIŽNIČNIH FONDOVA I USLUGA

3.1. U svim je sastavnicama Sveučilišta uvedena računalno vođena posudba.

## 4. PROSTOR I OPREMA

4.1. U svim sastavnicama koje su za to izrazile interes uvedena je mogućnost da SmartX kartice Sveučilišta funkcioniraju kao članske iskaznice.

4.2. Utvrđena su potrebna unaprjeđenja računalne opreme za integrirano knjižnično poslovanje i definirana za to potrebna hardverska i softverska oprema. Planira se dostava prijedloga projekta Sveučilištu u prvoj polovici 2012. godine.

## 5. KNJIŽNIČNO OSOBLJE

5.1. Umjesto osiguravanja primjerenog broja knjižničkog osoblja, u knjižnicama Sveučilišta došlo do smanjenja broja zaposlenih.

5.2. Organizirana su 4 programa edukacije knjižničkog osoblja. U siječnju 2011. održana je edukacija o korištenju modula nabave u knjižničnom softveru CROLIST, u veljači je održano predavanje za knjižničare „Studijsko putovanje u SAD“. U listopadu je organizirano predavanje kako uspješno uključiti pojedino znanstveno djelo, odnosno znanstveni časopis u izdavačke programe velikih izdavačkih kuća i informacijskih servisa, a u prosincu je održano predavanje o bibliografskom citiranju.

## 6. OKOLNI KNJIŽNIČNI SUSTAVI

6.1. Zajednica knjižnica sveučilišta Hrvatske (ZaKSH), osnovana temeljem odluke Rektorskog zbora 2008. godine, održala je 6 sjednica. Aktivnosti su bile usmjerene na rješavanje problema knjižnične djelatnosti na hrvatskim sveučilištima: rješavanje problema zajedničkog knjižničkog softvera, pri čemu je postalo razvidno da je potrebno povezati postojeće softvere i nadograditi ih novim funkcionalnostima. Zajednica se pokazala kao sugovornik MZOŠ-a u konzultacijama o osnivanju nacionalnog konzorcija za nabavu inozemnih baza podataka, pokrenula je izmjene neusklađenosti koeficijenata knjižničkog osoblja. U cilju usklađivanja zajedničkog nastupa prema korisnicima, održan je sastanak voditelja korisničkih službi sveučilišnih knjižnica koji je rezultirao usklađenim

programom/cjenikom osnovnih knjižničnih usluga. Članice su usuglasile Apel javnosti o društvenom položaju knjižnica i obznanile ga na 12. danima specijalnih i visokoškolskih knjižnica u Opatiji. Zajednica se očitovala i na prijedloge triju zakona u području visokog obrazovanja i znanosti, nalazeći da ignoriraju knjižničnu djelatnost. Poseban uspjeh je početak suradnje s Nacionalnom i sveučilišnom knjižnicom, čija je glavna ravnateljica na posljednjem sastanku u prosincu iskazala namjeru da se pridruži Zajednici.

Pokazatelj 2.2.2.a) Institucijske odluke, pravni i normativni okvir, kadrovi i aktivnosti na području matične djelatnosti.

GODINA	AKTIVNOST
2011.	Osnovano i počelo s radom Stručno vijeće sveučilišnih matičnih knjižnica Republike Hrvatske.

Pokazatelj 2.2.2 b) Institucijske odluke, pravni i normativni okvir, kadrovi i aktivnosti na području Izgradnja knjižničkog sustava Sveučilišta u Rijeci

GODINA	AKTIVNOST
2009.	Elaborat o uspostavljanju jedinstvene knjižnice kampusa Sveučilišta u Rijeci
2010.	Senat donio strateški dokument razvoja knjižničkog sustava Sveučilišta u Rijeci do 2013. godine
2011.	Uspostavljeno poslovanje Podružnice Kampus u osnivanju kao sastavnice Sveučilišne knjižnice Rijeka

Samoanaliza 2.2.2. Na području matične djelatnosti Sveučilišna knjižnica izvršavala je svoje zadaće u okviru kadrovskih i financijskih mogućnosti. Značajan pomak na izgradnji nacionalnog sustava sveučilišnih matičnih djelatnosti ostvaren je 2011. godine osnivanjem Vijeća sveučilišnih matičnih knjižnica RH.

Na području izgradnje integriranog knjižničkog sustava Sveučilišta u Rijeci bilježi se stalni napredak poduprt izradom odgovarajućih studija (Elaborat o osnivanju knjižnice u Kampusu), uspostavljanjem normativnog okvira (strateški dokument o SveRiKS-u koji je usvojio Senat) i provođenjem konkretnih aktivnosti na uspostavljanju knjižničkog poslovanja u integriranom knjižničnom sustavu (Podružnica Kampus).

#### **Zadaci 2.2.2. za 2012.**

- a. Sudjelovati u radu Vijeća sveučilišnih matičnih knjižnica RH i provoditi aktivnosti zacrtane njegovim odlukama. **Nositelj: Predstavnici SVKRI u Vijeću sveučilišnih matičnih knjižnica**
- b. Voditi aktivnosti zacrtane strateškim dokumentom razvoja SveRiKS-a do 2013. godine. **Nositelj: Ravnateljica SVKRI.**

#### 2.3 KORIŠTENJE KNJIŽNICE OPĆENITO

Cilj 2.3 Svaki student i zaposlenik Sveučilišta i svaki građanin Regije kojemu je potrebna stručna ili znanstvena informacija koristi Sveučilišnu knjižnicu.

Ukupne aktivnosti knjižnice na izgradnji fondova i u radu s korisnicima bile su u proteklom razdoblju usmjerene prema ovom cilju.

Pokazatelj 2.3.1 Postotak dosegnute ciljane populacije (ISO 11620:2008 - B.2.4.1)

POSTOTAK PRIPADNIKA SVEUČILIŠTA KOJI KORISTI KNJIŽNICU	2008	2009	2010	2011
	12%	14%	16%	17%

Samoanaliza 2.3. Postotak pripadnika Sveučilišta raste iz godine u godinu čime se približavamo zacrtanom cilju. Smatramo da je uvjet za dosizanje cilja od 100% pripadnika Sveučilišta koji koriste Sveučilišnu knjižnicu, izgradnja nove zgrade Sveučilišne knjižnice u Kampusu. Od 2002. godine nije provedeno sustavno ispitivanje zadovoljstva korisnika fondovima i uslugama Knjižnice, što bi pridonijelo osmišljavanju novih aktivnosti s ciljem povećanja postotka dosegnute ciljane populacije

### Zadaci 2.3. za 2012.

- Provesti istraživanje potreba za knjižničnim resursima i uslugama pripadnika Sveučilišta u Rijeci koje može zadovoljiti Sveučilišna knjižnica. **Nositelj: Voditelj razvojno-matične službe SVKRI.**
- Provesti ispitivanje zadovoljstva korisnika fondovima i uslugama knjižnice sukladno metodologiji propisanoj pokazateljem B.2.4.2 standarda ISO 11620:2008. **Nositelj: Odbor za kvalitetu SVKRI.**

## 3. UČINKOVITOST

Strateški cilj 3: Kontinuirano povećavati učinak uloženih financijskih sredstava i rada zaposlenika Knjižnice na području nabave, obrade i korištenja građe te pružanja usluga korisnicima.

### 3.1 UČINKOVITOST FONDOVA I USLUGA

Cilj 3.1 Potrebno je kontinuirano povećavati korištenje fondova i usluga u odnosu na iznos redovitih troškova Knjižnice.

Knjižnica provodi strogi nadzor nad svrhovitim trošenjem financijskih sredstava kod svih vrsta troškova. U proteklom razdoblju osobita je pozornost posvećena postizanju ušteda kod troškova loživog ulja za grijanje, koji imaju najveći udio u ukupnim troškovima. Od kraja 2009. godine dnevno se provjerava temperatura u čitaonicama kojoj se prilagođava intenzitet grijanja te prati odgovarajući utrošak goriva. Početkom 2010. u čitaonicama se u produženom radnom vremenu prešlo na grijanje električnom energijom umjesto lož uljem.

Pokazatelj 3.1.1. Trošak po posudbi (ISO 11620:2008 - B.3.1.1)

TROŠKOVI PO POSUDBI	2009	2010	2011
	124,24 kn	104,59 kn	117,69 kn
UKUPNO REDOVITI TROŠKOVI	4.070.855	3.922.165	4.278.538
nabava (uključujući uvez, licence)	106.668	140.647	251.764
osoblje (uključujući studente i volontere)	3.323.820	3.196.962	3.290.152
- stalno zaposleno osoblje	2.997.790	2.937.516	3.128.841
- studenti	69.545	59.445	27.375
- volonteri	0	17.838	5.720
- osoblje na projektima	256.485	182.163	128.216
materijalni troškovi	640.367	584.556	736.622
UKUPAN BROJ POSUDBI (PRIMJERAKA)	32.767	37.499	36.354
posudba omeđenih publikacija	32.553	37.325	36.167
međuknjižnična posudba drugim knjižnicama	214	174	187



Pokazatelj 3.1.2. Trošak po posjetu knjižnici (ISO 11620:2008 - B.3.1.4)

TROŠKOVI PO POSJETU KNJIŽNICI	2009	2010	2011
	0,29 kn	0,18 kn	0,11 kn
Ukupno redoviti troškovi	256.485	182.163	128.216
Ukupno posjeta knjižnici	886.935	991.073	1.165.040

Samoanaliza 3.1 U 2010. godini trošak po posudbi smanjio se za 16% u odnosu na 2009. godinu što je rezultat smanjenja troškova za zaposlene i povećanja broja posudbi. U 2011. godini broj posudbi se smanjio u odnosu na 2010. godinu, ali je još uvijek za 11% veći u odnosu na 2009. godinu (intenzivna nabava ispitne literature počela je u drugoj polovici 2011. godine). Istovremeno su u 2011. godini povećani troškovi za zaposlene koji imaju najveći udio u ukupnim troškovima, budući da je zbog osnivanja podružnice Kampus otvoreno jedno novo radno mjesto. S obzirom na navedeno, smatramo da ne treba zabrinjavati smanjenje troškova po posudbi u 2011. u odnosu na 2010. godini, što kazuje i podatak da je ukupan trošak po posjetu knjižnici u stalnom padu.

Prosječan učinak financijskih ulaganja Sveučilišne knjižnice promatran kroz kretanje navedenih pokazatelja, u promatranom razdoblju bilježi prosječan rast od 30% godišnje, što predstavlja poseban uspjeh Sveučilišne knjižnice Rijeka.

**Zadaci 3.1. za 2012.**

Osim zadataka navedenih u analizama po prethodnim točkama, ne planiraju se dodatni zadaci za poboljšanje učinkovitosti fondova i usluga.

3.2 EFIKASNOST POSTUPAKA NABAVE I OBRADE GRAĐE

Cilj 3.2 Vrijeme potrebno za nabavu i obradu jedinice građe treba nastojati kontinuirano smanjivati

U 2011. godini započelo je vođenje desiderate kupnje monografske građe po detaljno definiranim aktivnostima na nabavi, pa je bilo moguće izmjeriti pokazatelj B.3.2.1. Na uzorku nabavljene građe izmjeren je i pokazatelj brzine obrade uzevši kao početni datum dan pristizanja primjerka, a završni dan barkodiranja istog primjerka.

Pokazatelj 3.2.1 Medijan vremena nabave (ISO 11620:2008 - B.3.2.1)

N=767

GODINA	MEDIJAN VREMENA NABAVE KUPNOM (DANA)
2011	10

Pokazatelj 3.2.2 Medijan vremena obrade (ISO 11620:2008 - B.3.2.2 )

N=80

GODINA	MEDIJAN VREMENA OBRADJE KUPLJENE GRAĐE (DANA)
2011	10

Samoanaliza 3.2 Izmjereni medijan broja dana koji trebaju proteći od dana narudžbe do dana spremnosti građe za korištenje daje početni podatak za usporedbu s istim pokazateljem u narednim razdobljima. U 2011. se nije ulazilo u daljnju analizu čimbenika koji utječu na izmjerene vrijednosti.

### Zadaci 3.2 u 2012. godini

Analizirati poslovne procese i okolnosti koje utječu na vrijeme nabave i obrade naslova i eventualno uvesti mjere za poboljšanje izmjerenih vrijednosti. **Nositelj: Voditelj Odjela za rad s korisnicima**

### 3.3 UČINKOVITOST OSOBLJA

Cilj 3.3 Knjižnica treba zapošljavati primjeren broj osoblja u izravnom radu s korisnicima sposobnog da pruži točnu informaciju korisniku; troškovi nabave ne smiju se smanjivati u odnosu na troškove osoblja, a produktivnost osoblja u nabavi i obradi treba nastojati kontinuirano povećavati.

U razdoblju od 2009. do kolovoza 2011. u izravnom radu s korisnicima bilo je zaposleno 7 osoba. Da bi odjel normalno funkcionirao, nedostajao mu je jedan pomoćni knjižničar (završena srednja škola) i jedan diplomirani knjižničar. Uz pomoć Sveučilišta, u kolovozu 2011. zaposlen je je diplomirani knjižničar. Problem nedostatka pomoćnog knjižničara rješavao se studentskim radom, koji se međutim smanjio zbog nedostatka financijskih sredstava, pa su na ovim poslovima u manjem dijelu svoje obuke angažirane osobe na stručnom osposobljavanju bez zasnivanja radnog odnosa koje je knjižnica počela primati od 2010. godine.

Provjera točnosti informacija koje se daju korisnicima nije provedena u ovom razdoblju.

Krajem 2010. godine Knjižnica je, pored redovitih poslova na nabavi i obradi prinovljene građe za svoje fondove, preuzela 3.153 jedinice knjižničkog fonda Učiteljskog fakulteta kojeg je trebalo rekatalogizirati i obraditi za računalno vođenu posudbu. U 2011. godini bilo je potrebno obraditi još 5.932 jedinice darovane od Filozofskog fakulteta kao fond buduće podružnice Kampus. To je zahtijevalo reorganizaciju postupaka prijema i obrade građe, a na poslovima procesuiranja građe angažirana je i 1 osoba (1,6 FTE) na stručnom osposobljavanju.

Pokazatelj 3.3.1 Postotak osoblja u radu s korisnicima (ISO 11620:2008 - B.3.3.1)

POSTOTAK OSOBLJA U IZRAVNOM RADU S KORISNICIMA (stalno zaposleno osoblje, studenti i volonteri)	2008	2009	2010	2011*
Zaposleni u radu s korisnicima	9,13	8,60	9,37	8,13
Ukupno osoblje	29,13	28,60	30,37	28,93

Pokazatelj 3.3.2 Omjer troškova nabave u odnosu na troškove osoblja (ISO 11620:2008 - B.3.3.3)

VRSTA IZDATKA/TROŠKA	2009	2010	2011
Izdaci za nabavu	3%	5%	7%
Troškovi osoblja	97%	95%	93%
UKUPNO	100%	100%	100%

Pokazatelj 3.3.3 Produktivnost osoblja u procesuiranju građe (ISO 11620:2008 - B.3.3.4)

PRODUKTIVNOST OSOBLJA U NABAVI I OBRADI	2009	2010	2011
Broj prinova (svezaka knjiga i časopisa, godišta periodike)	8.639	11.868	15.661
Broj zaposlenih na nabavi i obradi građe	9	10	11,06
PRODUKTIVNOST	959,89	1186,80	1415,56
GODIŠNJI RAST PRODUKTIVNOSTI	2009.=REF.	24%	47%

Samoanaliza 3.3 Problem popunjavanja radnog mjesta pomoćnog knjižničara u izravnom radu s korisnicima u proteklom razdoblju nije riješen. Studentski rad koji je za to korišten u prethodnim razdobljima smanjivan je iz financijskih razloga, a osobe na stručnom osposobljavanju angažirane od 2010. godine nadalje, na ovim poslovima mogu provesti samo dio obuke. Usprkos tome, postotak osoblja u izravnom radu s korisnicima u središnjem odjelu Knjižnice padao je samo u 2009. (1%) i 2011 (3%)

Ostali pokazatelji učinka osoblja pokazuju rast. Omjer troškova nabave u odnosu na troškove osoblja mijenjao se u poželjnom smjeru za 2% godišnje, a reorganizacija procesa i nabave i obrade početkom 2011. godine te primanje na stručno osposobljavanje jedne osobe FTE na tim poslovima, povećala je produktivnost osoblja u nabavi i obradi za fantastičnih 47% u odnosu na 2009. godinu.

**Zadaci 3.3 za 2012.**

Treba razmotriti različite mogućnosti rješavanja problema nedostatka jednog pomoćnog knjižničara u odjelu za rad s korisnicima bez zapošljavanja u radni odnos - od angažiranja jedne osobe sa srednjoškolskim obrazovanjem na stručno osposobljavanje za pomoćnog knjižničara, do osmišljavanja visokostručnih zadataka koje bi obavljale osobe na stručnom osposobljavanju, a čime bi se pokrile i zadatke pomoćnog knjižničara. Odlučiti o najpovoljnijoj varijanti. **Nositelj: Voditelj Odjela rada s korisnicima.**

Osmisliti način na koji će se pratiti pokazatelj učinka ISO 11620:2008 - B.3.3.2 Točni informacijski odgovori i pokušati ga izmjeriti u 2012. godini. **Nositelj: Odbor za kvalitetu SVKRI.**

3.4 UČINKOVITOST OPĆENITO

Cilj 3.4 Opći učinak Knjižnice je zadovoljavajući ukoliko su njezini redoviti troškovi proporcionalni broju aktivnih korisnika.

Pokazatelj 3.4.1 Trošak po korisniku (ISO 11620:2008 - B.3.4.1)

TROŠAK PO KORISNIKU	2009	2010	2011
	1.017,71 kn	928,98 kn	836,47 kn
Ukupno tekući troškovi	4.070.855	3.922.165	4.278.538
Ukupno aktivnih posuđivača	4.000	4.222	5.115*

\*ukupno aktivni posuđivači na lokaciji Dolac 1 i u Kampusu

Samoanaliza 3.4 Trošak po korisniku smanjuje se za oko 10% godišnje. Povećanje prihoda u 2011. godini za pokriće troškova podružnice (za plaću jednog zaposlenog i troškove volontera, za nabavu literature i materijalne troškove)

učinkovito su utrošena, budući je povećanje troškova relativno manje od povećanja ukupnog broja korisnika Knjižnice.

#### **Zadaci 3.4 za 2012.**

Eventualno povećanje ukupnih troškova tekućeg poslovanja Sveučilišne knjižnice mora rezultirati povećanjem broja aktivnih posuđivača. Pokazatelj treba pratiti tijekom godine, kako bi se na vrijeme uočila neučinkovitost troškova i poduzele odgovarajuće mjere. **Nositelj: Voditelj podružnice Kampus i Voditelj Odjela rada s korisnicima.**

### 4. POTENCIJALI I RAZVOJ

Strateški cilj 4: Osmišljeno i kontinuirano razvijati suvremene knjižnične izvore i usluge, temeljem stabilnog financiranja redovite djelatnosti, ostvarivanjem vlastitih i projektnih prihoda te ulaganjem u cjeloživotno učenje knjižničnog osoblja

#### 4.1 RAZVOJ SUVREMENIH KNJIŽNIČNIH IZVORA

Cilj 4.1. Kontinuirano povećavati udio elektroničke građe u ukupnim prinovima Knjižnice.

Sveučilišna knjižnica je u proteklom razdoblju na više načina korisnicima nastojala osigurati pristup elektroničkoj građi: obradom naslova na fizičkim elektroničkim medijima u svojim fondovima, povezivanjem punih tekstova u slobodnom pristupu na internetu na bibliografske zapise u online katalogu knjižnice, digitalizacijom vlastitih fondova i njihovim objavljivanjem na internetu, uputama o načinu pristupa i sadržajima baza podataka nabavljenih iz sredstava MZOŠ-a za hrvatsku akademsku i znanstvenu zajednicu

Pokazatelj 4.1.1 Postotak troškova uložen u nabavu e-izvora (ISO 11620:2008 - B.4.1.1)

POSTOTAK IZDATAKA ZA NABAVU E-IZVORA	2009	2010	2011
	2%	1%	21%
Iznos za nabavu e-izvora	1.340	915	51.357

Samoanaliza 4.1 U 2011. godini po prvi su put Knjižnici osigurana sredstva Sveučilišta u Rijeci za nabavu baza za više sastavnica Sveučilišta čime je i postao vidljiv samostalni napor knjižnice da svojim korisnicima pribavi licencirane elektroničke izvore.

#### **Zadaci 4.1 za 2012.**

Vidi zadatak 1.1.2 b)

#### 4.2 RAZVOJ LJUDSKIH POTENCIJALA

##### 4.2.1 Broj sati provedenih na formalnoj obuci po zaposleniku

SATI PROVEDENI NA FORMALNOJ OBUCI PO ZAPOSLENOM

GOD	SATI STRUČNE OBUKE	BROJ ZAPOSLENIH	SATI PO ZAPOSLENOM
2011	380	28	14

#### 4.3 POTENCIJALI I RAZVOJ OPĆENITO

Cilj 4.3 Ostvarivati razvojne ciljeve sveobuhvatno pripremljenim i kvalitetno provedenim projektima iz sredstava zainteresiranih financijera i iz vlastitih prihoda u uvjetima stabilnog financiranja redovite djelatnosti od strane osnivača u iznosu koji predstavlja definirani udio u ukupnim sredstvima redovite djelatnosti osnivača.

Razne projekte, unutar kojih i razvojne, Knjižnica provodi njihovim prijavljivanjem za financiranje kod raznih izvora i ulaganjem sredstava koja ostvari vlastitom djelatnošću. Stalni izvori prihoda za projekte su Grad Rijeka, Primorsko-goranska županija, Američko veleposlanstvo u Zagrebu i Sveučilište u Rijeci.

U razdoblju 2009.-2011. provedeni su sljedeći značajniji projekti:

1. American Corner 2009.-2011.
2. Digitalna zbirka sažetaka doktorskih disertacija Sveučilišta u Rijeci 2009-2011. Sredstva Sveučilišta 2008., daljnje financiranje u okviru redovite djelatnosti.
3. Digitalna zbirka starih riječkih novina 2009.
4. Istraživanje dostupnosti ispitne literature na Sveučilištu u Rijeci, 2009. (vlastiti prihodi)
5. Izgradnja Povijesne zbirke (selekcija, signiranje, e-popis na web stranicama) 2009.-2011.
6. Izložba o Ruđeru Boškoviću, 2011. (vlastiti prihodi)
7. Produženo radno vrijeme Sveučilišne knjižnice Rijeka, 2009.-2011. (sufinanciranje Sveučilišta od 2010.)
8. Program stručnog osposobljavanja za knjižničarska zvanja 2010-2011.
9. Restauracija novina La Bilancia, 2009.-2011.
10. Katalogizacija donacije Mohorovičić, 2010.
11. Sređivanje knjižnice Franjevačkog samostana na Trsatu, 2011.
12. Unaprjeđenje pristupa studenata Sveučilišnoj knjižnici Rijeka (subvencija članarine i nabava studentske literature), 2011.
13. Uspostavljanje poslovanja podružnice Kampus Sveučilišne knjižnice Rijeka, 2011.

Objavljena su sljedeća izdanja Knjižnice:

1. Az grišni diak Branko pridivkom Fučić (suizdavanje), 2011.
2. Vodič izložbe Glagoljica na hrvatskom jeziku, 2009.
3. Vodič izložbe Glagoljica na engleskom jeziku, 2010.
4. Vodič izložbe Glagoljica na talijanskom jeziku, 2011.
5. Knjige 16. stoljeća u baštinskim zbirka Sveučilišne knjižnice Rijeka : elektronička bibliografija, 2011.
6. Šimun Kožičić Benja i njegova tiskara u Rijeci (1530./1531.) : razglednice i čestitke sa 16 motiva iz glagoljskih knjiga (suizdavanje), 2011.

Pokazatelj 4.3.1. Postotak sredstava od projekata i vlastitih prihoda (ISO 11620:2008 - B.4.3.1)

PRIHODI	2008	2009	2010	2011
	28%	24%	23%	28%
UKUPNI PRIHODI	4.218.094	4.282.591	4.083.484	4.574.171
PRIHODI OD PROJEKATA I PRIHODI OSTVARENI NA TRŽIŠTU	1.175.977	1.016.687	935.596	1.263.698
prihodi od projekata	529.000	393.297	282.920	640.815
prihodi od knjižnične djelatnosti	388.113	394.497	393.190	390.316
prihodi od ostale djelatnosti	258.864	228.893	259.486	232.567

Pokazatelj 4.3.2 Postotak redovitih sredstava Sveučilišta alociran u knjižnicu (ISO 11620:2008 - B.4.3.2)

GODINA	UKUPNO REDOVITA DJELATNOST SVEUČILIŠTA U RIJECI*	PRIHODI SVKRI IZ PRORAČUNA ZA RASHODE POSLOVANJA (REDOVITA DJELATNOST)**	UDIO SVKRI
2008	223.507.200	3.042.117	1,36%
2009	247.299.675	3.265.904	1,32%
2010	254.970.223	3.147.888	1,23%
2011	260.876.786	3.310.473	1,27%

\*Izvor: godišnji izvještaji o izvršenju Državnog proračuna

\*\* Izvor: Završni računi SVKRI

Samoanaliza 4.3 Knjižnica ulaže velike napore u pripremanje i provođenje razvojnih projekata i prikupljanje sredstava za njihovo financiranje, koji imaju pozitivan učinak na unaprjeđenje djelatnosti Knjižnice. Postoji izuzetna podrška Sveučilišta u Rijeci razvojnim programima Knjižnice, no status redovite knjižnične djelatnosti promatran alokacijom redovitih sredstava među sastavnica nije zadovoljavajući. Projektna sredstva iz izvora izvan Sveučilišta bilježe pad, no moramo spomenuti veliku i kontinuiranu potporu Američkog veleposlanstva za projekt Američki kutić. Za stabilnost svoje redovite djelatnosti knjižnica može zahvaliti stalnim prihodima ostvarenim od knjižnične djelatnosti, ali i prihodima od najma zgrade u vlasništvu, bez kojih proračunska sredstva za redovitu djelatnost bila potpuno nedostatna za održavanje hladnog pogona.

Iako knjižnica ima Odbor za kvalitetu, osmišljavanje pokazatelja, prikupljanje i izračun pokazatelja za analize u cijelosti obavlja ravnatelj, što uzrokuje neinformiranost ostalih djelatnika o poslovanju, pa i kašnjenje u predavanju godišnjih izvješća.

2011. godine donesen je novi Statut knjižnice kojim se predviđa uključivanje podružnica u njezin ustroj. Budući da se do kraja 2011. još nisu stekli prostorni uvjeti za registraciju Podružnice Kampus na Trgovačkom sudu (budući da nije dovršena zgrada sveučilišnih odjela), došlo je do zastoja u prilagodbi Pravilnika o unutarnjem redu. Naime, radi se o prvoj podružnici jedne sveučilišne knjižnice u Hrvaskoj, pa je nepoznato kako će trgovački sud definirati njezin status. Sukladno tome, ne može se definirati niti ustroj u Pravilniku o unutarnjem redu. Ovakva situacija također otežava organizaciju i raspored radnika u Knjižnici.

#### Zadaci 4.3 za 2012.

Intenzivirati rad na Priručniku za kvalitetu. **Nositelji: Ravnatelj, Odbor za kvalitetu**

U Rijeci, 3. svibnja 2012. godine

Ravnateljica Sveučilišne knjižnice  
Rijeka:

Senka Tomljanović, dipl. knjiž.

## Sadržaj

Uvod.....	0
Vizija Sveučilišne knjižnice Rijeka.....	1
Misija Sveučilišne knjižnice Rijeka .....	1
Strateški ciljevi Sveučilišne knjižnice i njihovo ostvarivanje u razdoblju od 2009. do 2011. godine (sažetak).....	2
Financijsko izvješće Sveučilišne knjižnice Rijeka za razdoblje od 2009. do 2011. godine.....	6
Opća procjena uspješnosti za izvještajno razdoblje .....	8
Plan aktivnosti u 2012. godini temeljem samoanalize prethodnog razdoblja.....	9
ANALIZA RADA I POSLOVANJA SVEUČILIŠNE KNJIŽNICE RIJEKA U RAZDOBLJU OD 2009. DO 2011. GODINE.....	10
1. FONDOVI, PROSTOR, OPREMA I OSOBLJE.....	11
1.1 PRIMJERENOST FONDOVA .....	11
1.2 PRISTUPAČNOST FONDOVA .....	17
1.3 PRISTUPAČNOST PROSTORA I OPREME .....	18
1.4 RASPOLOŽIVOST OSOBLJA.....	21
2. KORIŠTENJE .....	22
2.1 KORIŠTENJE FONDOVA .....	22
2.2 KORIŠTENJE USLUGA.....	22
2.3 KORIŠTENJE KNJIŽNICE OPĆENITO.....	30
3. UČINKOVITOST .....	31
3.1 UČINKOVITOST FONDOVA I USLUGA .....	31
3.2 EFIKASNOST POSTUPAKA NABAVE I OBRADE GRAĐE.....	32
3.3 UČINKOVITOST OSOBLJA.....	33
3.4 UČINKOVITOST OPĆENITO .....	34
4. POTENCIJALI I RAZVOJ.....	35
4.1 RAZVOJ SUVREMENIH KNJIŽNIČNIH IZVORA.....	35
4.2 RAZVOJ LJUDSKIH POTENCIJALA.....	35
4.3 POTENCIJALI I RAZVOJ OPĆENITO.....	36